

170. Torstaina 12 päivänä tammikuuta 1995

kello 14

Päiväjärjestys

Ilmoituksia

Ainoa käsittely:

1) Ehdotus valtion talousarvioksi vuodelle 1995 6519

Hallituksen esitys n:o 152
Talousarvioaloitteet n:ot 1—669
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 93

Ensimmäinen käsittely:

2) Ehdotus viihdelaitelaiksi 6625

Hallituksen esitys n:o 275
Hallintovaliokunnan mietintö n:o 17

Puhetta johtaa ensimmäinen varapuhemies
Paakkinen.

Nimenhuudossa merkitään poissa oleviksi edustajat Hautala, Iivari, Jouppila, Järvilahti, Jäätteenmäki, Kauppinen, Lahti-Nuuttila, Laukkanen V., Laurila, Lindqvist, Myller, Nyby, Paasio, Rehn O., Renlund, Rinne, Salolainen, Stenius-Kaukonen, Toivonen, Turunen, Väyrynen ja Wahlström.

Nimenhuudon jälkeen ilmoittautuu ed. Rinne.

Ilmoitusasia:

Lomanpyynnöt

Vapautusta eduskuntatyöstä saavat tästä päivästä sairauden takia ed. Lindqvist, virkatehtävien takia edustajat Laurila ja E. Rehn sekä yksityisasioiden takia ed. Kuuskoski sekä tästä ja huomisesta päivästä sairauden takia ed. Kauppinen, virkatehtävien takia ed. Lahti-Nuuttila ja yksityisasioiden takia ed. Paasio.

Päiväjärjestyksessä olevat asiat:

1) Ehdotus valtion talousarvioksi vuodelle 1995

Ainoa käsittely
Hallituksen esitys n:o 152
Talousarvioaloitteet n:ot 1—669
Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 93

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 93.

Pääluokka 27

Ensimmäinen varapuhemies:
Viime istunnossa julistettiin yleiskeskustelu pääluokasta päättyneeksi.

Eduskunta ryhtyy pääluokan yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Pääluokkaa koskevat ehdotukset

Seuraavat pääluokkaa koskevat, hyväksytyn menettelytavan mukaisesti keskuskansliaan kir-

jallisina jätetyt, edustajille monistettuina ja numeroituina jaetut ehdotukset tehdään keskustelun kuluessa:

1. Ed. Laaksonen: momentilta 27.10.16 vähennettäväksi 900 000 000 mk puolustusmateriaalihankinnoista. (II vastalause)

2. Ed. Mäkelä: momentille 27.10.16 lisäyksenä 150 000 000 mk kotimaisten panssaroitujen ajoneuvojen hankkimiseksi maavoimien käyttöön sekä vuosille 1996—1997 tehtävien tilausvaltuuksien aiheuttamiin menoihin. (TAA 338)

3. Ed. Pykäläinen: momentilta 27.10.16 vähennettäväksi 500 000 000 mk puolustusmateriaalihankintoihin ehdotetusta määrärahasta. (III vastalause, TAA 464)

4. Ed. Laaksonen: momentilta 27.10.21 vähennettäväksi 400 000 000 mk puolustusvoimien toimintamenoista. (II vastalause)

5. Ed. Moilanen: momentille 27.10.21 lisäyksenä 700 000 mk sotilaspappien palkkaamiseksi varuskuntiin. (TAA 307)

6. Ed. Moilanen: momentille 27.10.21 lisäyksenä 400 000 mk vanhemmuuteenvalmennuskurssin ottamiseksi asevelvollisten koulutusohjelmaan. (TAA 308)

7. Ed. Mäkelä: momentille 27.10.21 lisäyksenä 22 300 000 mk varusmiesten ja reserviläisten päivärahan budjettiperusteiseen korottamiseen 2 markalla. (TAA 339)

8. Ed. Nikula: momentille 27.10.21 lisäyksenä 50 000 000 mk viikonloppuvapaalla ja lomilla olevien varusmiesten budjettiperusteiseen ruokaraahan. (III vastalause, TAA 414)

9. Ed. Vistbacka: momentille 27.10.21 lisäyksenä 200 000 000 mk kertausharjoituksiin osallistuvien reserviläisten määrän lisäämiseksi, varusmiesten päivärahan korottamiseksi 2 markalla 1.2.1995 alkaen ja jälleen 2 markalla 1.10.1995 alkaen sekä ilmaisten lomamatkojen myöntämiseksi kaikkien viikonloppuvapaiden yhteydessä. (TAA 637)

10. Ed. Mäkelä: momentille 27.10.74 lisäyksenä 40 000 000 mk varuskuntien korjaus- ja saneeraus toimintaan. (TAA 340)

11. Ed. Mäkelä: momentille 27.10.74 lisäyksenä 9 000 000 mk Ilmavoimien viestikoulun koulutustilojen uusien tilojen rakentamisen aloittamiseksi vuoden 1995 aikana. (TAA 341)

12. Ed. Mäkelä: momentille 27.10.74 lisäyksenä 11 500 000 mk, mistä 7 000 000 markkaa Lievestuoreen asevarikko 4:n varastojen rakentamiseen ja 500 000 markkaa Keurusselän keskusvarastojen laajennuksen suunnitteluun. (TAA 342)

13. Ed. Mäkelä: momentille 27.10.74 lisäyksenä 5 000 000 mk, josta 4 000 000 markkaa osoitetaan Ilmavoimien viestikoulun rakennus 9:n saneeraamiseen ja 1 000 000 markkaa vesistökalustohallin sosiaali- ja huoltotilojen rakentamiseen Keuruulla. (TAA 343)

14. Ed. Mäkipää: momentille 27.10.74 lisäyksenä 9 600 000 mk Parkanon pioneerivarikon monitoimirakennuksen rakennustöihin. (TAA 396)

15. Ed. A. Ojala: momentille 27.10.74 lisäyksenä 4 500 000 mk Oriveden asevarikon rakennustöihin. (TAA 433)

16. Ed. Rimmi: momentille 27.10.74 lisäyksenä 3 000 000 mk Lylyn viestivarikon rakennustöihin. (TAA 499)

17. Ed. Laaksonen: momentilta 27.99.50 vähennettäväksi 2 000 000 mk puolustushallinnon ulkopuolisesta koulutuksesta. (II vastalause)

18. Ed. Suhonen: momentille 27.99.50 lisäyksenä 5 000 000 mk valtionavustuksena veteraanijärjestöille. (TAA 539)

Keskustelu:

Ed. L a a k s o n e n : Teen ehdotuksen n:o 1.

Ed. A p u k k a : Kannatan.

Ed. M ä k e l ä : Teen ehdotuksen n:o 2.

Ed. S u h o n e n : Kannatan.

Ed. P y k ä l ä i n e n : Teen ehdotuksen n:o 3.

Ed. N i k u l a : Kannatan.

Ed. L a a k s o n e n : Teen ehdotuksen n:o 4.

Ed. A p u k k a : Kannatan.

Ed. M o i l a n e n : Teen ehdotukset n:ot 5 ja 6.

Ed. J ä ä s k e l ä i n e n : Kannatan.

Ed. M ä k e l ä : Teen ehdotuksen n:o 7.

Ed. S u h o n e n : Kannatan.

Ed. N i k u l a : Teen ehdotuksen n:o 8.

Ed. P y k ä l ä i n e n : Kannatan.

Ed. V i s t b a c k a : Teen ehdotuksen n:o 9.

Ed. J u r v a : Kannatan.

Ed. M ä k e l ä : Teen ehdotukset n:ot 10—13.

Ed. P. L e p p ä n e n : Kannatan.

Ed. M ä k i p ä ä : Teen ehdotuksen n:o 14.

Ed. J u r v a : Kannatan.

Ed. A. O j a l a : Teen ehdotuksen n:o 15.

Ed. R i m m i : Kannatan ja teen ehdotuksen n:o 16.

Ed. A. O j a l a : Kannatan.

Ed. L a a k s o n e n : Teen ehdotuksen n:o 17.

Ed. A p u k k a : Kannatan.

Ed. S u h o n e n : Teen ehdotuksen n:o 18.

Ed. M ä k e l ä : Kannatan.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

E n s i m m ä i n e n v a r a p u h e m i e s :
Keskustelussa on tehty ehdotukset n:ot 1—18 ja niitä on kannatettu.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Päätökset:

Luku 01 Puolustusministeriö hyväksytään.

Luku 10 Puolustusvoimat

E n s i m m ä i n e n v a r a p u h e m i e s :
Ed. Laaksosen ehdotus n:o 1 ja ed. Pykäläisen ehdotus n:o 3 ovat vastakkaisia, joten ensin äänestetään niiden välillä ja sitten voittaneesta mietintöä vastaan.

Menettelytapa hyväksytään.

1) Äänestys ed. Pykäläisen ehdotuksen n:o 3 ja ed. Laaksosen ehdotuksen n:o 1 välillä.

Ehdotus n:o 3 ”jaa”, ehdotus n:o 1 ”ei”.

E n s i m m ä i n e n v a r a p u h e m i e s :
Äänestyksessä on annettu 115 jaa- ja 35 ei-ääntä, 21 tyhjää; poissa 28. (Ään. 1)

Eduskunta on tässä äänestyksessä hyväksynyt ehdotuksen n:o 3.

2) Äänestys ed. Pykäläisen ehdotuksesta n:o 3 mietintöä vastaan.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 3 ”ei”.

E n s i m m ä i n e n v a r a p u h e m i e s :
Äänestyksessä on annettu 142 jaa- ja 31 ei-ääntä; poissa 26. (Ään. 2)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Mäkelän ehdotuksesta n:o 2.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 2 ”ei”.

E n s i m m ä i n e n v a r a p u h e m i e s :
Äänestyksessä on annettu 163 jaa- ja 9 ei-ääntä; poissa 27. (Ään. 3)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Laaksosen ehdotuksesta n:o 4.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 4 ”ei”.

E n s i m m ä i n e n v a r a p u h e m i e s :
Äänestyksessä on annettu 142 jaa- ja 30 ei-ääntä; poissa 27. (Ään. 4)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Moilasen ehdotuksesta n:o 5.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 5 ”ei”.

E n s i m m ä i n e n v a r a p u h e m i e s :
Äänestyksessä on annettu 157 jaa- ja 14 ei-ääntä; poissa 28. (Ään. 5)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Moilasen ehdotuksesta n:o 6.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 6 ”ei”.

E n s i m m ä i n e n v a r a p u h e m i e s :
Äänestyksessä on annettu 154 jaa- ja 19 ei-ääntä; poissa 26. (Ään. 6)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Ensimmäinen varapuhemies:
Ed. Mäkelän ehdotus n:o 7 ja ed. Vistbackan
ehdotus n:o 9 ovat vastakkaisia, joten ensin ää-
nestetään niiden välillä ja sitten voittaneesta miet-
tintöä vastaan.

Menettelytapa hyväksytään.

1) Äänestys ed. Mäkelän ehdotuksen n:o 7 ja
ed. Vistbackan ehdotuksen n:o 9 välillä.

Ehdotus n:o 7 "jaa", ehdotus n:o 9 "ei".

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 133 jaa- ja 14 ei-ääntä,
25 tyhjää; poissa 27. (Ään. 7)

Eduskunta on tässä äänestyksessä hyväksynyt
ehdotuksen n:o 7.

2) Äänestys ed. Mäkelän ehdotuksesta n:o 7
mietintöä vastaan.

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 7 "ei".

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 100 jaa- ja 71 ei-ääntä;
poissa 28. (Ään. 8)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Nikulan ehdotuksesta n:o 8.

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 8 "ei".

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 101 jaa- ja 71 ei-ääntä;
poissa 27. (Ään. 9)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Mäkelän ehdotuksesta n:o 10.

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 10 "ei".

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 92 jaa- ja 77 ei-ääntä;
poissa 30. (Ään. 10)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Mäkelän ehdotuksesta n:o 11.

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 11 "ei".

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 140 jaa- ja 29 ei-ääntä,
2 tyhjää; poissa 28. (Ään. 11)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Mäkelän ehdotuksesta n:o 12.

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 12 "ei".

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 142 jaa- ja 26 ei-ääntä;
poissa 31. (Ään. 12)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Mäkelän ehdotuksesta n:o 13.

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 13 "ei".

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 140 jaa- ja 26 ei-ääntä,
2 tyhjää; poissa 31. (Ään. 13)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Mäkipään ehdotuksesta n:o 14.

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 14 "ei".

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 145 jaa- ja 23 ei-ääntä,
2 tyhjää; poissa 29. (Ään. 14)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. A. Ojalan ehdotuksesta n:o 15.

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 15 "ei".

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 105 jaa- ja 63 ei-ääntä;
poissa 31. (Ään. 15)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Rimmin ehdotuksesta n:o 16.

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 16 "ei".

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 132 jaa- ja 38 ei-ääntä;
poissa 29. (Ään. 16)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 30 Kansainvälinen rauhanturvaamistointa ja luku 90 Valtion pukutehdas hyväksytään.

Luku 99 Puolustusministeriön hallinnonalan muut menot

Äänestys ed. Laaksosen ehdotuksesta n:o 17.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 17 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 143 jaa- ja 28 ei-ääntä; poissa 28. (Ään. 17)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Suhosen ehdotuksesta n:o 18.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 18 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 94 jaa- ja 78 ei-ääntä; poissa 27. (Ään. 18)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Pääluokan perustelut hyväksytään.

Pääluokka 28

Ensimmäinen varapuhemies: Viime istunnossa julistettiin yleiskeskustelu pääluokasta päättyneeksi.

Eduskunta ryhtyy pääluokan yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Pääluokkaa koskevat ehdotukset

Seuraavat pääluokkaa koskevat, hyväksytyn menettelytavan mukaisesti keskuskansliaan kirjallisina jätetyt, edustajille monistettuina ja numeroituina jaetut ehdotukset tehdään keskustelun kuluessa:

1. Ed. Mäkelä: momentille 28.07.05 lisäyksenä 1 000 000 000 mk saamatta jääneiden eläkkeiden indeksitarkistusten budjettiperusteiseksi maksamiseksi. (TAA 344)

2. Ed. Mäkipää: momentille 28.60.76 lisäyksenä 100 000 000 mk valtion virastotalojen ja talonrakennusten suunnitteluun ja toteuttamiseen. (TAA 397)

3. Ed. Apukka: luvun 28.60 perusteluissa lausuttavaksi: ”Eduskunta ei hyväksy luvun 28.60 perusteluihin valiokunnan lisäämää kappaletta palkkauksen ehtojen asettamisesta kilpailijayritysten mukaan ja henkilöstön ottamisesta uusina työntekijöinä. Sen sijasta perusteluissa tulisi lausua: Eduskunta ei pidä aiheellisena muuttaa eduskunnan hallituksen esityksen n:o 214/1994 vp laiksi kiinteistölaitoksesta yhteydessä hyväksymää henkilöstön asemaa koskevaa lausumaa.” (II vastalause)

4. Ed. Hämäläinen: luvun 28.60 perusteluissa lausuttavaksi: ”Eduskunta edellyttää, että valtion kiinteistölaitoksen muodostamisessa noudatetaan liikkeen luovutustilannetta koskevaa säännöstöä ja että henkilöstön eläke-etuudet organisaatiouudistuksen yhteydessä turvataan.” (I vastalause)

5. Ed. Saari: luvun 28.60 perusteluissa lausuttavaksi: ”Eduskunta toteaa, että Valtion erityispalvelujen ammattiliitto VAL ry:n ja Engel kiinteistö- ja siivouspalvelut Oy:n kesken on 3.1.1995 allekirjoitettu työehtoja yms. seikkoja koskeva sopimus.”

6. Ed. Backman: momentilta 28.87.61 vähennettäväksi 200 000 000 mk valtion vakuusrahastolle lainojen ja takausten hoitomenoihin tarkoitusta määrärahaa. (I vastalause)

7. Ed. Vistbacka: momentin 28.87.89 perusteluissa lausuttavaksi: ”Määrärahaa voidaan käyttää enintään 5 000 000 000 markkaa kotitalouksien velkojen osittaista ja määräaikaista anteeksiantoa tarkoittavan lain aiheuttamiin kustannuksiin.” (TAA 638)

8. Ed. Polvi: momentille 28.99.61 lisäyksenä 30 000 000 mk invalideille maksettavan autoveron palautusosan budjettiperusteiseen korottamiseen. (TAA 445)

9. Ed. Suhonen: momentille 28.99.61 lisäyksenä 50 000 000 mk invalidien autoveron palautusoikeuden budjettiperusteiseksi ulottamiseksi koskemaan myös sydän- ja astmapotilaita, niin että kaikki autoa tarvitsevat invalidit aina 40 prosentin invaliditeetistä lähtien saisivat autoverosta riittävän palautuksen. (TAA 540)

10. Ed. Nikula: momentille 28.99.61 lisäyksenä 5 000 000 mk auton käyttömaksun budjettiperusteiseksi palauttamiseksi vammaisille. (TAA 613)

11. Ed. Pulliainen: pääluokan 28 perusteluissa lausuttavaksi: ”Taloudellisen toiminnan elpymisen myötä yhteiskunnan erityisiin velvollisuuksiin kuuluu, että kaikille taloudellisesta lamasta ja työttömyydestä kärsimään joutuneille tarjo-

taan mahdollisimman yhdenvertaiset mahdollisuudet työllistää ja siten elättää itsensä. Tämä edellyttää mm. vammaisten osalta erityisiä toimia. Kokemus on osoittanut, että mitä suurempi työttömyys, sitä vaikeampi on vammaisen työnhakijan työllistyä. Siirtyminen arvonlisäjärjestelmään merkitsi muiden vaikeavammaisten (työkyvyn alentuminen vähintään 70 %) kuin sokeiden arvonlisävero kohtelun merkittävää muutummista huonompaan suuntaan, mikä johtanee siihen, että 2 000—3 000 tällaista itsensä ja perheensä tähän saakka elättänyttä vammaista yrittäjää menettää mahdollisuuden jatkaa tuotannollista toimintaansa. Yhteiskunnan kokonaisedun mukaista on, ettei näin tapahdu.

Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää pikaisesti, miten vapautus arvonlisäveron maksamisesta voidaan palauttaa vammaan laadusta riippumatta kaikille sellaisille vaikeavammaisille yrittäjille, joiden työ- ja toimintakyky on alentunut vähintään 70 prosenttia.”

Keskustelu:

Ed. Mäkelä: Teen ehdotuksen n:o 1.

Ed. Suhonen: Kannatan.

Ed. Mäkipää: Teen ehdotuksen n:o 2.

Ed. Jürva: Kannatan.

Ed. Apukka: Teen ehdotuksen n:o 3.

Ed. Laaksosen: Kannatan.

Ed. Hämälinen: Teen ehdotuksen n:o 4.

Ed. Backman: Kannatan.

Ed. Saari: Teen ehdotuksen n:o 5.

Ed. Sasi: Kannatan ed. Saaren ehdotusta.

Ed. Backman: Teen ehdotuksen n:o 6.

Ed. Hämälinen: Kannatan.

Ed. Vistbacka: Teen ehdotuksen n:o 7.

Ed. Jürva: Kannatan.

Ed. Polvi: Teen ehdotuksen n:o 8.

Ed. Polvinen: Kannatan.

Ed. Suhonen: Teen ehdotuksen n:o 9.

Ed. Mäkelä: Kannatan.

Ed. Nikula: Ed. Ukkolalle sattuneen esteen johdosta teen ehdotuksen n:o 10.

Ed. Pykäläinen: Kannatan.

Ed. Pulliainen: Teen ehdotuksen n:o 11.

Ed. U. Anttila: Kannatan.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Ensimmäinen varapuhemies: Keskustelussa on tehty ehdotukset n:ot 1—11 ja niitä on kannatettu.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Päätökset:

Luku 01 Valtiovarainministeriö, luku 03 Valtion taloudellinen tutkimuskeskus, luku 05 Valtiokonttori sekä luku 06 Tapaturmakorvaukset ja muut vahingonkorvaukset hyväksytään.

Luku 07 Eläkkeet

Äänestys ed. Mäkelän ehdotuksesta n:o 1.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 1 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 111 jaa- ja 53 ei-ääntä, 3 tyhjää; poissa 32. (Ään. 19)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 10 Valtiontalouden tarkastusvirasto, luku 18 Verohallinto, luku 39 Eräät siirrot Ahvenanmaan maakunnalle, luku 40 Tullilaitos ja luku 52 Tilastokeskus hyväksytään.

Luku 60 Rakennushallinto

Äänestys ed. Mäkipään ehdotuksesta n:o 2.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 2 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 151 jaa- ja 23 ei-ääntä; poissa 25. (Ään. 20)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Ensimmäinen varapuhemies: Ed. Apukan ehdotus n:o 3, ed. Hämäläisen ehdotus n:o 4 ja ed. Saaren ehdotus n:o 5 ovat vastakkaisia, joten ensin äänestetään ed. Hämäläisen ehdotuksen n:o 4 ja ed. Apukan ehdotuksen n:o 3 välillä, sitten voittaneesta ed. Saaren ehdotusta n:o 5 vastaan ja lopuksi voittaneesta mietintöä vastaan.

Menettelytapa hyväksytään.

1) Äänestys ed. Hämäläisen ehdotuksen n:o 4 ja ed. Apukan ehdotuksen n:o 3 välillä.

Ehdotus n:o 4 ”jaa”, ehdotus n:o 3 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 125 jaa- ja 26 ei-ääntä, 25 tyhjää; poissa 23. (Ään. 21)

Eduskunta on tässä äänestyksessä hyväksynyt ehdotuksen n:o 4.

2) Äänestys ed. Saaren ehdotuksen n:o 5 ja ed. Hämäläisen ehdotuksen n:o 4 välillä.

Ehdotus n:o 5 ”jaa”, ehdotus n:o 4 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 90 jaa- ja 76 ei-ääntä, 3 tyhjää; poissa 30. (Ään. 22)

Eduskunta on tässä äänestyksessä hyväksynyt ehdotuksen n:o 5.

3) Äänestys ed. Saaren ehdotuksesta n:o 5 mietintöä vastaan.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 5 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 13 jaa- ja 92 ei-ääntä, 70 tyhjää; poissa 24. (Ään. 23)

Eduskunta on hyväksynyt ed. Saaren ehdotuksen n:o 5.

Luku 70 Hallinnon kehittämiskeskus, luku 80 Hallinnon uudistaminen ja eräät hallinnon tukitoimenpiteet, luku 81 Eräät hallinnonaloittain jakamattomat menot, luku 82 Postipankki Oy, luku 83 Kansainväliset rahoitusyhteisöt, luku 84 Pohjoismaiset rahoitusyhteisöt, luku 85 Sitoumusten lunastaminen ja luku 86 Suomen itenäisyyden juhlarahasto hyväksytään.

Luku 87 Rahoitusmarkkinoiden vakauttaminen

Äänestys ed. Backmanin ehdotuksesta n:o 6.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 6 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 106 jaa- ja 64 ei-ääntä, 6 tyhjää; poissa 23. (Ään. 24)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Vistbackan ehdotuksesta n:o 7.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 7 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 130 jaa- ja 35 ei-ääntä; poissa 34. (Ään. 25)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 89 Euroopan investointipankki (EU) ja luku 90 Suomen maksuosuudet Euroopan unionille (EU) hyväksytään.

Luku 99 Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut menot

Ensimmäinen varapuhemies: Ed. Polven ehdotus n:o 8, ed. Suhosen ehdotus n:o 9 ja ed. Nikulan ehdotus n:o 10 ovat vastakkaisia, joten ensin äänestetään ed. Polven ehdotuksen n:o 8 ja ed. Suhosen ehdotuksen n:o 9 välillä, sitten voittaneesta ed. Nikulan ehdotusta n:o 10 vastaan ja lopuksi voittaneesta mietintöä vastaan.

Menettelytapa hyväksytään.

1) Äänestys ed. Polven ehdotuksen n:o 8 ja ed. Suhosen ehdotuksen n:o 9 välillä.

Ehdotus n:o 8 ”jaa”, ehdotus n:o 9 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 149 jaa- ja 14 ei-ääntä, 12 tyhjää; poissa 24. (Ään. 26)

Eduskunta on tässä äänestyksessä hyväksynyt ehdotuksen n:o 8.

2) Äänestys ed. Nikulan ehdotuksen n:o 10 ja ed. Polven ehdotuksen n:o 8 välillä.

Ehdotus n:o 10 "jaa", ehdotus n:o 8 "ei".

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 98 jaa- ja 70 ei-ääntä, 8 tyhjää; poissa 23. (Ään. 27)

Eduskunta on tässä äänestyksessä hyväksynyt ehdotuksen n:o 10.

3) Äänestys ed. Nikulan ehdotuksesta n:o 10 mietintöä vastaan.

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 10 "ei".

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 95 jaa- ja 79 ei-ääntä, 1 tyhjää; poissa 24. (Ään. 28)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Pääluokan perustelut

Äänestys ed. Pulliaisen ehdotuksesta n:o 11.

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 11 "ei".

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 68 jaa- ja 103 ei-ääntä, 1 tyhjää; poissa 27. (Ään. 29)

Eduskunta on hyväksynyt ed. Pulliaisen ehdotuksen n:o 11.

Pääloukka 29

Ensimmäinen varapuhemies:
Viime istunnossa julistettiin yleiskeskustelu pääluokasta päättäneeksi.

Eduskunta ryhtyy pääluokan yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Pääloukkaa koskevat ehdotukset

Seuraavat pääluokkaa koskevat, hyväksytyn menettelytavan mukaisesti keskuskansliaan kirjallisina jätetyt, edustajille monistettuina ja numeroituina jaetut ehdotukset tehdään keskustelun kuluessa:

1. Ed. O. Ojala: momentille 29.01.50 lisäyksenä 150 000 mk Naisjärjestöt Yhteistyössä — Kvinnoorganisationer i Samarbete -yhteenliittymän toiminnan tukemiseen. (TAA 434)

2. Ed. Nikula: luvun 29.07 perusteluissa lausuttavaksi: "Opetusministeriö selvittää nopeasti opetushallituksen lakkauttamisen ja tehtävien siirtämisen opetusministeriöön sekä tarpeellisen opetusalaan laajasti koskevan tutkimuksen siirtämisen yliopistoille." (TAA 614)

3. Ed. Hassi: momentille 29.08.25 lisäyksenä 200 000 mk Venäjän suomalais-ugrilaisen kansojen omakielisen paikallisradiotoiminnan tukemiseen. (III vastalause, TAA 92)

4. Ed. Suhonen: momentilta 29.08.25 vähennettäväksi 20 000 000 mk kansainväliseen kulttuuriyhteistyöhön osoitetusta määrärahasta. (TAA 541)

5. Ed. Luukkainen: momentin 29.08.25 perusteluissa lausuttavaksi: "Eduskunta edellyttää, että Suomen ja Venäjän kansojen ystävyysseuran (SVYS ry.) määrärahojen käytön painopiste on kulttuuri- ja ympäristöyhteistyöhankkeissa sekä toiminnassa, jonka osapuolina ovat mm. suomalais-ugrilaiset kansat ja kansalaisjärjestöt." (III vastalause)

6. Ed. Backman: momentille 29.10.21 lisäyksenä 100 000 000 mk korkeakoulujen toimintamenoihin. (I vastalause)

7. Ed. Laaksonen: momentille 29.10.21 lisäyksenä 10 000 000 mk Satakunnan maa- ja metsäinstituutin Kullaan yksikön rakentamiseen. (TAA 234)

8. Ed. Andersson: momentille 29.39.52 lisäyksenä 35 000 000 mk opintorahaa koskevasta 20 vuoden ikärajasta aiheutuvien vaikutusten budjettiperusteiseksi korvaamiseksi. (TAA 18)

9. Ed. Puisto: momentille 29.39.52 lisäyksenä 2 500 000 mk opintotuen budjettiperusteisen korkoavustuksen maksamiseksi äitiyspäivärahan ja vanhempainrahan saajille 1.1.1995 alkaen. (TAA 456)

10. Ed. Apukka: momentille 29.39.55 lisäyksenä 100 000 000 mk opintorahan budjettiperusteisena lisäyksenä valtioneuvoston vahvistamien perusteiden mukaisesti. (II vastalause)

12. Ed. Jurva: momentille 29.39.55 lisäyksenä

1 500 000 000 mk opintolainajärjestelmän lakauttamisen jälkeiseen opintorahojen budjettiperusteiseen korottamiseen. (TAA 126)

13. Ed. Mäkelä: momentille 29.39.55 lisäyksenä 10 000 000 mk opintorahan huoltajakorotuksen budjettiperusteiseksi maksamiseksi. (TAA 347)

14. Ed. Mäkelä: luvun 29.39 uudelle momentille 1 000 000 000 mk vastavalmistuneiden nuorten takuuharjoittelupaikasta maksettavan puoli-toistakertaisen opintorahan suuruuden korvauksen sekä järjestelmän ylläpitämisestä aiheutuvien kustannusten korvaamiseen. (TAA 349)

15. Ed. Luukkainen: momentin 29.39.55 perusteluissa lausuttavaksi: "Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää mahdollisuutta kehittää opintotukea oikeudenmukaisemmaksi ja kannustavammaksi siten, että opintoraha saavuttaa vähitellen perustoimeentulon turvaavan tason." (III vastalause)

16. Ed. Apukka: momentille 29.43.30 lisäyksenä 37 540 000 mk valtion osuuteen lukio-opetuksen käyttökustannuksiin. (II vastalause)

18. Ed. Mäkelä: momentille 29.43.30 lisäyksenä 15 000 000 mk aikuisopiskelijoiden opiskelumahdollisuuksien budjettiperusteiseksi parantamiseksi. (TAA 348)

20. Ed. Backman: momentille 29.43.31 lisäyksenä 175 680 000 mk peruskouluopetuksen käyttökustannuksiin. (I vastalause)

21. Ed. Mäkelä: momentille 29.43.31 lisäyksenä 300 000 000 mk peruskouluopetuksen käyttökustannuksiin. (TAA 350)

22. Ed. Mäkipää: momentille 29.43.34 lisäyksenä 5 000 000 mk Vilppulan peruskoulun yläasteen saneeraamiseen ja lisärakentamiseen. (TAA 398)

23. Ed. Vistbacka: momentille 29.43.34 lisäyksenä 2 500 000 mk Ullavan yläasteen rakentamisen suunnitteluun ja aloittamiseen. (TAA 639)

24. Ed. Apukka: momentille 29.43.51 lisäyksenä 820 000 mk valtionapuun yksityiseen yleissivistävään opetukseen. (II vastalause)

26. Ed. Moilanen: momentille 29.43.51 lisäyksenä 900 000 mk kristillisten koulujen toiminnan tukemiseen. (TAA 309)

28. Ed. Backman: momentille 29.43.52 lisäyksenä 5 600 000 mk musiikkioppilaitosten käyttökustannuksiin. (I vastalause)

29. Ed. Vistbacka: momentille 29.43.52 lisäyksenä 800 000 mk Alajärven musiikkikoulun ottamiseksi lakisääteisen valtionosuuden piiriin. (TAA 640)

30. Ed. Laitinen: momentille 29.60.74 lisäyksenä 12 000 000 mk Keski-Suomen ammattioppilaitoksen graafisen tekniikan tilojen rakentamiseen. (TAA 268)

31. Ed. Mäkelä: momentille 29.60.74 lisäyksenä 6 500 000 mk Tarvaalan maatalousoppilaitoksen opetustyöpaikan peruskorjauksen ja laajennuksen aloittamiseksi vuonna 1995. (TAA 351)

32. Ed. Mäkelä: momentille 29.60.74 lisäyksenä 1 000 000 mk suunnittelumäärärahana Jyväskylän teknillisen oppilaitoksen lisärakennuksen rakentamiseksi. (TAA 352)

33. Ed. Mäkelä: momentille 29.60.74 lisäyksenä 5 000 000 mk Keski-Suomen terveydenhuolto-oppilaitoksen vanhojen rakennusten muutostöiden toteuttamiseksi vuoden 1995 aikana. (TAA 353)

34. Ed. Apukka: momentille 29.65.30 lisäyksenä 62 270 000 mk valtionosuuteen kunnallisten ammatillisten oppilaitosten käyttökustannuksiin. (II vastalause)

37. Ed. Backman: momentille 29.65.50 lisäyksenä 5 540 000 mk yksityisten ammatillisten oppilaitosten käyttökustannuksiin. (I vastalause)

38. Ed. Apukka: momentille 29.65.51 lisäyksenä 3 360 000 mk valtionosuuteen ammatillisten erityisoppilaitosten käyttökustannuksiin. (II vastalause)

40. Ed. Vistbacka: luvun 29.65 uudelle momentille 500 000 mk ympäristötaiteen opetuksen käynnistämiseen Alajärvellä. (TAA 641)

41. Ed. Suhonen: momentille 29.69.30 lisäyksenä 50 000 000 mk valtionosuutena kansalaisopistojen käyttökustannuksiin. (TAA 542)

42. Ed. Suhonen: momentille 29.69.33 lisäyksenä 150 000 000 mk ammatillisen aikuiskoulutuksen tehostamiseen. (TAA 543)

43. Ed. U. Anttila: momentin 29.69.33 perusteluissa lausuttavaksi: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, jotta lääninhallituksille annettaisiin mahdollisuus käyttää aikuiskoulutuksen määrärahaa myös muiden kuin ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten koulutuksen rahoittamiseen." (III vastalause, TAA 37)

44. Ed. U. Anttila: momentin 29.69.33 perusteluissa lausuttavaksi: "Eduskunta edellyttää, että aikuiskoulutuksen järjestäjien tulee yhteistyössä alueen elinkeinoelämän kanssa tehdä alueen koulutustarpeen kartoitus, jotta ammatillinen aikuiskoulutus voidaan suunnata koulutettun ja yhteiskunnan kannalta järkevästi ja tehokkaasti." (III vastalause, TAA 37)

45. Ed. Mäkipää: momentille 29.69.50 lisäyksenä 20 000 000 mk kansanopistojen käyttökustannusten valtionosuuden korottamiseen vuonna 1995. (TAA 399)

46. Ed. Kallis: momentille 29.69.52 lisäyksenä 500 000 mk rakennusavustuksena Karhunmäen kristilliselle kansanopistolle. (TAA 156)

47. Ed. P. Leppänen: momentille 29.69.52 lisäyksenä 4 000 000 mk Keski-Suomen opiston peruskorjaukseen. (TAA 275)

48. Ed. Aittoniemi: momentille 29.69.53 lisäyksenä 12 000 000 mk Käsi- ja taideteollisuusliitto ry:n, Maa- ja kotitalousnaisten keskus ry:n sekä Marttaliitto ry:n ja sen ruotsinkielisen sisaryhdistyksen toiminnan tukemiseen. (TAA 3)

49. Ed. Luukkainen: momentille 29.69.53 lisäyksenä 6 600 000 mk valtionavustuksiin järjestöille. (III vastalause, TAA 292)

50. Ed. Mäkelä: momentille 29.69.53 lisäyksenä 600 000 mk avustuksina kotitalousneuvontatyöhön sekä käsi- ja taideteollisuusjärjestöille. (TAA 355)

51. Ed. U. Anttila: momentille 29.69.56 lisäyksenä 2 700 000 mk avustuksena kesäyliopistojen vuokratuluihin. (III vastalause)

52. Ed. Hiltunen: luvun 29.69 uudelle momentille 1 000 000 mk Kankaanpään ammatillisen aikuiskoulutuskeskuksen laitehankintoihin. (TAA 105)

53. Ed. Jurva: momentilta 29.90.52 vähennettäväksi 70 000 000 mk Suomen Kansallisoopperan Säätiölle tarkoitettusta määrärahasta, jolloin määrärahan suuruudeksi jäisi 54,7 milj.markkaa. (TAA 127)

54. Ed. Suhonen: momentilta 29.90.52 vähennettäväksi 300 000 000 mk veikkaus- ja rahapajaisten voittovaroista taiteen tukemiseen osoitetusta määrärahasta. (TAA 544)

55. Ed. Andersson: luvun 29.90 uudelle momentille 1 500 000 mk jazz-musiikin edistämiseen. (TAA 19)

56. Ed. Gustafsson: luvun 29.90 uudelle momentille 500 000 mk Suomen nuorisokirjallisuuden instituutin kannatusyhdistys ry:lle henkilökunnan palkkaamisesta ja arkiston muodostamisesta aiheutuviin kustannuksiin. (TAA 81)

57. Ed. Gustafsson: luvun 29.90 uudelle momentille 700 000 mk Valtakunnallisen Työväen Keskusmuseoyhdistys ry:n toiminnan tukemiseen. (TAA 82)

58. Ed. Hiltunen: luvun 29.90 uudelle momentille 200 000 mk viihdeteollisuuden haitallisia vaikutuksia tutkivan työryhmän asettamiseen. (IV vastalause)

59. Ed. Kallis: luvun 29.90 uudelle momentille 300 000 mk avustuksena Lohtajan Kirkkomusiikkijuhlat ry:n toiminnan tukemiseen. (TAA 157)

60. Ed. Laakkonen: luvun 29.90 uudelle momentille 500 000 mk Möhkön ruukkimuseo-hankkeen toisen vaiheen toteuttamiseen Ilo-mantsissa. (TAA 220)

61. Ed. T. Roos: luvun 29.90 uudelle momentille 100 000 mk vammaisten kulttuuriviikkotoiminnan tukemiseen. (TAA 507)

62. Ed. Astala: momentille 29.92.72 lisäyksenä 2 500 000 mk Valtion taidemuseon kokoelmien kartuttamiseen. (TAA 48)

63. Ed. Jurva: luvun 29.92 uudelle momentille 1 000 000 mk suunnittelumäärärahana nykytaiteen museon sijoittamiseksi uudisrakennuksen sijasta uuden oopperatalon tiloihin vuoden 1996 aikana. (TAA 128)

64. Ed. Astala: momentille 29.93.50 lisäyksenä 5 000 000 mk Turun Kulttuurikeskuksen saneerausta varten. (TAA 49)

65. Ed. T. Roos: momentille 29.93.50 lisäyksenä 4 400 000 mk työväentalojen ja seurantaloiden korjausavustuksiin. (TAA 508)

66. Ed. Gustafsson: momentille 29.93.52 lisäyksenä 100 000 mk Lenin-museon ylläpitoon. (TAA 659)

67. Ed. Nikula: momentille 29.93.75 lisäyksenä 8 400 000 mk Suomenlinnan traverssi Adlerfeldtin kunnostamiseen. (III vastalause, TAA 415)

68. Ed. Jurva: momentille 29.94.30 lisäyksenä 80 000 000 mk kirjastojen kirja- ja lehtihankintojen säilyttämiseksi vähintään vuoden 1994 tasolla. (TAA 129)

69. Ed. Rätty: momentille 29.96.30 lisäyksenä 2 000 000 mk kirjailija Väinö Linnan Reitin säilyttämiseen ja kunnostamiseen. (III vastalause, TAA 516)

70. Ed. Astala: momentille 29.96.50 lisäyksenä 500 000 mk romaniväestön koulutus- ja kulttuurikeskuksen kehittämiseen. (TAA 50)

71. Ed. Kallis: momentille 29.96.50 lisäyksenä 500 000 mk Suomen ev.lut. Kansanlähetys ry:n toiminnan tukemiseen. (TAA 165)

72. Ed. Moilanen: momentille 29.96.50 lisäyksenä 800 000 mk uskonnollisten lehtien tukemiseen. (TAA 310)

73. Ed. Mäkelä: momentille 29.96.50 lisäyksenä 500 000 mk saamelaisvaltuuskunnalle saamenkielisen kulttuurin edistämiseen. (TAA 356)

74. Ed. Rimmi: momentille 29.96.50 lisäyksenä 5 000 000 mk työttömien harrastustoiminnan tukemiseen. (TAA 501)

75. Ed. Andersson: momentin 29.96.50 perusteluissa lausuttavaksi: "Taiteilijoiden valtionpalkintoihin varattu 2 000 000 markan määräraha käytetään taidetoimikuntien jakamiin valtion taidepalkintoihin aiemmin vakiintunutta alakohtaista jakautumaa ja jakojärjestelmää noudattaen." (TAA 20)

76. Ed. Suhonen: luvun 29.98 uudelle momentille 300 000 000 mk liikunnan ja nuorisotyön tukemiseen. (TAA 545)

77. Ed. Kallis: luvun 29.98 uudelle momentille 600 000 mk kansainvälisen leirikeskukseen rakentamiseen Kokkolaan. (TAA 158)

78. Ed. Backman: pääluokan 29 perusteluissa lausuttavaksi: "Eduskunta edellyttää, että hallitus pikaisesti laatii toimenpideohjelman opetus-toimen rakenteellisista ratkaisuksista, joilla luodaan edellytykset kehitykselle ja leikkaustoimenpiteistä luopumiselle." (I vastalause)

Keskustelu:

Ed. O. Ojala: Teen ehdotuksen n:o 1.

Ed. A. Ojala: Kannatan.

Ed. Nikula: Ed. Ukkolalle sattuneen esteen johdosta teen ehdotuksen n:o 2.

Ed. Pykäläinen: Kannatan.

Ed. Hassi: Teen ehdotuksen n:o 3.

Ed. Luukkainen: Kannatan.

Ed. Suhonen: Teen ehdotuksen n:o 4.

Ed. Mäkelä: Kannatan.

Ed. Luukkainen: Teen ehdotuksen n:o 5.

Ed. U. Anttila: Kannatan.

Ed. Backman: Teen ehdotuksen n:o 6.

Ed. Gustafsson: Kannatan.

Ed. Laaksonen: Teen ehdotuksen n:o 7.

Ed. R. Aho: Kannatan.

Ed. Andersson: Teen ehdotuksen n:o 8.

Ed. P. Leppänen: Kannatan.

Ed. Puisto: Teen ehdotuksen n:o 9.

Ed. Rask: Kannatan.

Ed. Apukka: Teen ehdotuksen n:o 10.

Ed. Laaksonen: Kannatan.

Ed. U. Anttila: Kannatan myös ehdotusta n:o 10.

Ed. Jurva: Teen ehdotuksen n:o 12.

Ed. Mäkipää: Kannatan.

Ed. Mäkelä: Teen ehdotukset n:ot 13 ja 14.

Ed. Suhonen: Kannatan molempia ehdotuksia.

Ed. Luukkainen: Teen ehdotuksen n:o 15.

Ed. U. Anttila: Kannatan.

Ed. Apukka: Teen ehdotuksen n:o 16.

Ed. Backman: Kannatan.

Ed. Mäkelä: Teen ehdotuksen n:o 18.

Ed. Suhonen: Kannatan.

Ed. Backman: Teen ehdotuksen n:o 20.

Ed. Apukka: Kannatan.

Ed. Mäkelä: Teen ehdotuksen n:o 21.

Ed. Suhonen: Kannatan.

Ed. Mäkipää: Teen ehdotuksen n:o 22.

Ed. Vistbacka: Kannatan ja teen ehdotuksen n:o 23.

Ed. Jurva: Kannatan.

Ed. Apukka: Teen ehdotuksen n:o 24.

Ed. Backman: Kannatan.

- Ed. Moilanen: Teen ehdotuksen n:o 26.
- Ed. Jääskeläinen: Kannatan.
- Ed. Backman: Teen ehdotuksen n:o 28.
- Ed. Apukka: Kannatan.
- Ed. Vistbacka: Teen ehdotuksen n:o 29.
- Ed. Jurva: Kannatan.
- Ed. Laitinen: Teen ehdotuksen n:o 30.
- Ed. P. Leppänen: Kannatan.
- Ed. Mäkelä: Teen ehdotukset n:ot 31—33.
- Ed. P. Leppänen: Kannatan kaikkia kolmea ehdotusta.
- Ed. Apukka: Teen ehdotuksen n:o 34.
- Ed. Backman: Kannatan ja teen ehdotuksen n:o 37.
- Ed. Apukka: Kannatan ja teen ehdotuksen n:o 38.
- Ed. Backman: Kannatan.
- Ed. Vistbacka: Teen ehdotuksen n:o 40.
- Ed. Jurva: Kannatan.
- Ed. Suhonen: Teen ehdotukset n:ot 41 ja 42.
- Ed. Mäkelä: Kannatan tehtyjä ehdotuksia.
- Ed. U. Anttila: Teen ehdotukset n:ot 43 ja 44.
- Ed. Luukkainen: Kannatan.
- Ed. Mäkipää: Teen ehdotuksen n:o 45.
- Ed. Jurva: Kannatan.
- Ed. Kallis: Teen ehdotuksen n:o 46.
- Ed. Jääskeläinen: Kannatan.
- Ed. P. Leppänen: Teen ehdotuksen n:o 47.
- Ed. Laitinen: Kannatan.
- Ed. Aittoniemi: Teen ehdotuksen n:o 48.
- Ed. Riihijärvi: Kannatan.
- Ed. Luukkainen: Teen ehdotuksen n:o 49.
- Ed. U. Anttila: Kannatan.
- Ed. Mäkelä: Teen ehdotuksen n:o 50.
- Ed. Suhonen: Kannatan.
- Ed. U. Anttila: Teen ehdotuksen n:o 51.
- Ed. Luukkainen: Kannatan.
- Ed. Hiltunen: Teen ehdotuksen n:o 52.
- Ed. Kallis: Kannatan.
- Ed. Jurva: Teen ehdotuksen n:o 53.
- Ed. Mäkipää: Kannatan.
- Ed. Suhonen: Teen ehdotuksen n:o 54.
- Ed. Mäkelä: Kannatan.
- Ed. Andersson: Teen ehdotuksen n:o 55.
- Ed. P. Leppänen: Kannatan.
- Ed. Gustafsson: Teen ehdotukset n:ot 56 ja 57.
- Ed. Hassi: Kannatan molempia ehdotuksia.
- Ed. Hiltunen: Teen ehdotuksen n:o 58.
- Ed. Kallis: Kannatan ja teen ehdotuksen n:o 59.
- Ed. Jääskeläinen: Kannatan.
- Ed. Laakkonen: Teen ehdotuksen n:o 60.

Ed. T ö r n q v i s t : Kannatan.

Ed. T. R o o s : Teen ehdotuksen n:o 61.

Ed. T y k k y l ä i n e n : Kannatan.

Ed. A s t a l a : Teen ehdotuksen n:o 62.

Ed. A n d e r s s o n : Kannatan.

Ed. J u r v a : Teen ehdotuksen n:o 63.

Ed. M ä k i p ä ä : Kannatan.

Ed. A s t a l a : Teen ehdotuksen n:o 64.

Ed. L a i n e : Kannatan.

Ed. T. R o o s : Teen ehdotuksen n:o 65.

Ed. T y k k y l ä i n e n : Kannatan.

Ed. G u s t a f s s o n : Teen ehdotuksen n:o 66.

Ed. H a s s i : Kannatan.

Ed. N i k u l a : Teen ehdotuksen n:o 67.

Ed. P y k ä l ä i n e n : Kannatan.

Ed. J u r v a : Teen ehdotuksen n:o 68.

Ed. M ä k i p ä ä : Kannatan.

Ed. R ä t y : Teen ehdotuksen n:o 69, joka tarkoittaa 2 000 000 markkaa kirjailija Väinö Linnan Reitin säilyttämiseen ja kunnostamiseen.

Ed. P y k ä l ä i n e n : Kannatan.

Ed. A s t a l a : Teen ehdotuksen n:o 70.

Ed. L a i n e : Kannatan.

Ed. K a l l i s : Teen ehdotuksen n:o 71.

Ed. M o i l a n e n : Kannatan ja teen ehdotuksen n:o 72.

Ed. J ä ä s k e l ä i n e n : Kannatan.

Ed. M ä k e l ä : Teen ehdotuksen n:o 73.

Ed. S u h o n e n : Kannatan.

Ed. R i m m i : Teen ehdotuksen n:o 74.

Ed. P. L e p p ä n e n : Kannatan.

Ed. A n d e r s s o n : Teen ehdotuksen n:o 75.

Ed. P. L e p p ä n e n : Kannatan.

Ed. S u h o n e n : Teen ehdotuksen n:o 76.

Ed. M ä k e l ä : Kannatan.

Ed. K a l l i s : Teen ehdotuksen n:o 77.

Ed. H i l t u n e n : Kannatan.

Ed. B a c k m a n : Teen ehdotuksen n:o 78.

Ed. G u s t a f s s o n : Kannatan.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Ensimmäinen varapuhemies:
Keskustelussa on tehty ehdotukset n:ot 1—10, 12—16, 18, 20—24, 26, 28—34, 37 ja 38 sekä 40—78 ja niitä on kannatettu.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Päätökset:

Luku 01 Opetusministeriö

Äänestys ed. O. Ojalan ehdotuksesta n:o 1.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 1 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 99 jaa- ja 70 ei-ääntä; poissa 30. (Ään. 30)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 02 Evankelis-luterilainen kirkko ja luku 05 Ortodoksinen kirkkokunta hyväksytään.

Luku 07 Opetushallitus

Äänestys ed. Nikulan ehdotuksesta n:o 2.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 2 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 138 jaa- ja 30 ei-ääntä,
2 tyhjää; poissa 29. (Ään. 31)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 08 Kansainvälinen yhteistyö

Äänestys ed. Hassin ehdotuksesta n:o 3.

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 3 "ei".

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 110 jaa- ja 61 ei-ääntä;
poissa 28. (Ään. 32)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Suhosen ehdotuksesta n:o 4.

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 4 "ei".

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 164 jaa- ja 6 ei-ääntä;
poissa 29. (Ään. 33)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Luukkaisen ehdotuksesta n:o 5.

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 5 "ei".

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 155 jaa- ja 11 ei-ääntä;
poissa 33. (Ään. 34)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 10 Korkeakoulut

Äänestys ed. Backmanin ehdotuksesta n:o 6.

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 6 "ei".

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 97 jaa- ja 74 ei-ääntä;
poissa 28. (Ään. 35)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Laaksosen ehdotuksesta n:o 7.

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 7 "ei".

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 143 jaa- ja 28 ei-ääntä;
poissa 28. (Ään. 36)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 11 Valtion harjoittelukoulut ja luku 19
Muut korkeakoulumenot hyväksytään.

Luku 39 Opintotuki

Äänestys ed. Anderssonin ehdotuksesta n:o 8.

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 8 "ei".

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 94 jaa- ja 79 ei-ääntä;
poissa 26. (Ään. 37)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Puiston ehdotuksesta n:o 9.

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 9 "ei".

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 94 jaa- ja 77 ei-ääntä;
poissa 28. (Ään. 38)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Ensimmäinen varapuhemies:
Ed. Apukan ehdotus n:o 10 ja ed. Jurvan ehdotus
n:o 12 ovat vastakkaisia, joten ensin äänestetään
niiden välillä ja sitten voittaneesta mietintöä vas-
taan.

Menettelytapa hyväksytään.

1) Äänestys ed. Apukan ehdotuksen n:o 10 ja
ed. Jurvan ehdotuksen n:o 12 välillä.

Ehdotus n:o 10 "jaa", ehdotus n:o 12 "ei".

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 158 jaa- ja 6 ei-ääntä, 7
tyhjää; poissa 28. (Ään. 39)

Eduskunta on tässä äänestyksessä hyväksynyt
ehdotuksen n:o 10.

2) Äänestys ed. Apukan ehdotuksesta n:o 10
mietintöä vastaan.

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 10 "ei".

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 96 jaa- ja 75 ei-ääntä;
poissa 28. (Ään. 40)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Mäkelän ehdotuksesta n:o 13.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 13 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 96 jaa- ja 78 ei-ääntä;
poissa 25. (Ään. 41)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Mäkelän ehdotuksesta n:o 14.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 14 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 134 jaa- ja 39 ei-ääntä,
1 tyhjää; poissa 25. (Ään. 42)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Luukkaisen ehdotuksesta n:o 15.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 15 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 93 jaa- ja 79 ei-ääntä;
poissa 27. (Ään. 43)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 42 Valtion yleissivistävät oppilaitokset
hyväksytään.

Luku 43 Lukiot, peruskoulut ja musiikkioppilaitokset

Äänestys ed. Apukan ehdotuksesta n:o 16.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 16 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 99 jaa- ja 74 ei-ääntä;
poissa 26. (Ään. 44)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Mäkelän ehdotuksesta n:o 18.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 18 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 100 jaa- ja 73 ei-ääntä;
poissa 26. (Ään. 45)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Ensimmäinen varapuhemies:
Ed. Backmanin ehdotus n:o 20 ja ed. Mäkelän
ehdotus n:o 21 ovat vastakkaisia, joten ensin
äänestetään niiden välillä ja sitten voittaneesta
mietintöä vastaan.

Menettelytapa hyväksytään.

1) Äänestys ed. Backmanin ehdotuksen n:o 20
ja ed. Mäkelän ehdotuksen n:o 21 välillä.

Ehdotus n:o 20 ”jaa”, ehdotus n:o 21 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 151 jaa- ja 11 ei-ääntä,
12 tyhjää; poissa 25. (Ään. 46)

Eduskunta on tässä äänestyksessä hyväksynyt
ehdotuksen n:o 20.

2) Äänestys ed. Backmanin ehdotuksesta n:o
20 mietintöä vastaan.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 20 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 99 jaa- ja 75 ei-ääntä;
poissa 25. (Ään. 47)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Mäkipään ehdotuksesta n:o 22.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 22 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 149 jaa- ja 21 ei-ääntä,
2 tyhjää; poissa 27. (Ään. 48)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Vistbackan ehdotuksesta n:o 23.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 23 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 152 jaa- ja 17 ei-ääntä,
2 tyhjää; poissa 28. (Ään. 49)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Apukan ehdotuksesta n:o 24.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 24 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 93 jaa- ja 75 ei-ääntä;
poissa 31. (Ään. 50)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Moilasen ehdotuksesta n:o 26.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 26 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 155 jaa- ja 17 ei-ääntä,
1 tyhjä; poissa 26. (Ään. 51)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Backmanin ehdotuksesta n:o 28.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 28 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 91 jaa- ja 77 ei-ääntä;
poissa 31. (Ään. 52)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Vistbackan ehdotuksesta n:o 29.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 29 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 153 jaa- ja 18 ei-ääntä,
1 tyhjä; poissa 27. (Ään. 53)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 60 Valtion ammatilliset oppilaitokset

Äänestys ed. Laitisen ehdotuksesta n:o 30.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 30 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 128 jaa- ja 40 ei-ääntä,
2 tyhjä; poissa 29. (Ään. 54)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Mäkelän ehdotuksesta n:o 31.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 31 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 142 jaa- ja 16 ei-ääntä,
4 tyhjä; poissa 37. (Ään. 55)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Mäkelän ehdotuksesta n:o 32.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 32 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 151 jaa- ja 17 ei-ääntä,
1 tyhjä; poissa 30. (Ään. 56)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Mäkelän ehdotuksesta n:o 33.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 33 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 143 jaa- ja 25 ei-ääntä,
2 tyhjä; poissa 29. (Ään. 57)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 65 Kunnalliset ja yksityiset ammatilliset oppilaitokset

Äänestys ed. Apukan ehdotuksesta n:o 34.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 34 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 96 jaa- ja 74 ei-ääntä;
poissa 29. (Ään. 58)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Backmanin ehdotuksesta n:o 37.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 37 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 93 jaa- ja 75 ei-ääntä;
poissa 31. (Ään. 59)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Apukan ehdotuksesta n:o 38.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 38 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 94 jaa- ja 76 ei-ääntä;
poissa 29. (Ään. 60)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Vistbackan ehdotuksesta n:o 40.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 40 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 143 jaa- ja 22 ei-ääntä,
1 tyhjä; poissa 33. (Ään. 61)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 66 Oppisopimuskoulutus hyväksytään.

Luku 69 Aikuiskoulutus

Äänestys ed. Suhosen ehdotuksesta n:o 41.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 41 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 118 jaa- ja 52 ei-ääntä;
poissa 29. (Ään. 62)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Suhosen ehdotuksesta n:o 42.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 42 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 124 jaa- ja 46 ei-ääntä;
poissa 29. (Ään. 63)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. U. Anttilan ehdotuksesta n:o 43.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 43 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 91 jaa- ja 77 ei-ääntä;
poissa 31. (Ään. 64)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. U. Anttilan ehdotuksesta n:o 44.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 44 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 89 jaa- ja 78 ei-ääntä;
poissa 32. (Ään. 65)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Mäkipään ehdotuksesta n:o 45.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 45 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 112 jaa- ja 56 ei-ääntä;
poissa 31. (Ään. 66)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Kalliksen ehdotuksesta n:o 46.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 46 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 142 jaa- ja 21 ei-ääntä,
2 tyhjä; poissa 34. (Ään. 67)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. P. Leppäsen ehdotuksesta n:o 47.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 47 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 135 jaa- ja 32 ei-ääntä;
poissa 32. (Ään. 68)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Aittoniemen ehdotuksesta n:o 48.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 48 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 130 jaa- ja 26 ei-ääntä,
7 tyhjä; poissa 36. (Ään. 69)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Luukkaisen ehdotuksesta n:o 49.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 49 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 149 jaa- ja 15 ei-ääntä,
2 tyhjää; poissa 33. (Ään. 70)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Mäkelän ehdotuksesta n:o 50.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 50 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 124 jaa- ja 43 ei-ääntä;
poissa 32. (Ään. 71)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. U. Anttilan ehdotuksesta n:o 51.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 51 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 107 jaa- ja 61 ei-ääntä;
poissa 31. (Ään. 72)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Hiltusen ehdotuksesta n:o 52.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 52 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 142 jaa- ja 23 ei-ääntä,
2 tyhjää; poissa 32. (Ään. 73)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 80 Varastokirjasto, luku 82 Kotimaisen kielten tutkimuskeskus, luku 83 Arkistolaitos, luku 88 Suomen Akatemia ja tieteen tukeminen sekä luku 89 Tieteen muut menot hyväksytään.

Luku 90 Taiteen tukeminen

Äänestys ed. Jurvan ehdotuksesta n:o 53.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 53 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 158 jaa- ja 10 ei-ääntä;
poissa 31. (Ään. 74)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Suhosen ehdotuksesta n:o 54.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 54 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 159 jaa- ja 7 ei-ääntä;
poissa 33. (Ään. 75)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Anderssonin ehdotuksesta n:o 55.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 55 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 98 jaa- ja 71 ei-ääntä;
poissa 30. (Ään. 76)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Gustafssonin ehdotuksesta n:o 56.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 56 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 99 jaa- ja 70 ei-ääntä;
poissa 30. (Ään. 77)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Gustafssonin ehdotuksesta n:o 57.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 57 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 102 jaa- ja 66 ei-ääntä;
poissa 31. (Ään. 78)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Hiltusen ehdotuksesta n:o 58.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 58 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 153 jaa- ja 17 ei-ääntä;
poissa 29. (Ään. 79)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Kalliksen ehdotuksesta n:o 59.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 59 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 153 jaa- ja 16 ei-ääntä;
poissa 30. (Ään. 80)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Laakkosen ehdotuksesta n:o 60.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 60 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 135 jaa- ja 31 ei-ääntä,
1 tyhjä; poissa 32. (Ään. 81)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. T. Roosin ehdotuksesta n:o 61.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 61 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 95 jaa- ja 76 ei-ääntä;
poissa 28. (Ään. 82)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 92 Valtion taidemuseo

Äänestys ed. Astalan ehdotuksesta n:o 62.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 62 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 124 jaa- ja 46 ei-ääntä;
poissa 29. (Ään. 83)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Jurvan ehdotuksesta n:o 63.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 63 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 162 jaa- ja 9 ei-ääntä;
poissa 28. (Ään. 84)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 93 Museovirasto ja kulttuuriperinne

Äänestys ed. Astalan ehdotuksesta n:o 64.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 64 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 139 jaa- ja 32 ei-ääntä;
poissa 28. (Ään. 85)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. T. Roosin ehdotuksesta n:o 65.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 65 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 100 jaa- ja 73 ei-ääntä;
poissa 26. (Ään. 86)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Gustafssonin ehdotuksesta n:o 66.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 66 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 109 jaa- ja 62 ei-ääntä;
poissa 28. (Ään. 87)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Nikulan ehdotuksesta n:o 67.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 67 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 138 jaa- ja 34 ei-ääntä;
poissa 27. (Ään. 88)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 94 Kirjastotoimi

Äänestys ed. Jurvan ehdotuksesta n:o 68.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 68 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 114 jaa- ja 58 ei-ääntä,
1 tyhjä; poissa 26. (Ään. 89)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 95 Suomen elokuva-arkisto hyväksytään.

Luku 96 Kulttuurin muut menot

Äänestys ed. Rädyn ehdotuksesta n:o 69.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 69 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 96 jaa- ja 74 ei-ääntä; poissa 29. (Ään. 90)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Astalan ehdotuksesta n:o 70.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 70 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 91 jaa- ja 78 ei-ääntä; poissa 30. (Ään. 91)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Kalliksen ehdotuksesta n:o 71.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 71 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 151 jaa- ja 15 ei-ääntä; poissa 33. (Ään. 92)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Moilasen ehdotuksesta n:o 72.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 72 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 153 jaa- ja 14 ei-ääntä; poissa 32. (Ään. 93)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Mäkelän ehdotuksesta n:o 73.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 73 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 94 jaa- ja 74 ei-ääntä; poissa 31. (Ään. 94)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Rimmin ehdotuksesta n:o 74.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 74 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 94 jaa- ja 75 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 29. (Ään. 95)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Anderssonin ehdotuksesta n:o 75.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 75 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 102 jaa- ja 66 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 30. (Ään. 96)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 98 Liikunnan ja nuorisonkasvatustyön tukeminen

Äänestys ed. Suhosen ehdotuksesta n:o 76.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 76 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 137 jaa- ja 31 ei-ääntä, 2 tyhjää; poissa 29. (Ään. 97)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Kalliksen ehdotuksesta n:o 77.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 77 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 156 jaa- ja 15 ei-ääntä; poissa 28. (Ään. 98)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Pääluokan perustelut

Äänestys ed. Backmanin ehdotuksesta n:o 78.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 78 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 92 jaa- ja 74 ei-ääntä; poissa 33. (Ään. 99)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Pääluokka 30

Ensimmäinen varapuhemies: Viime istunnossa julistettiin yleiskeskustelu pääluokasta päättyneeksi.

Eduskunta ryhtyy pääluokan yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Pääluokkaa koskevat ehdotukset

Seuraavat pääluokkaa koskevat, hyväksytyn menettelytavan mukaisesti keskuskansliaan kirjallisina jätetyt, edustajille monistettuina ja numeroituina jaetut ehdotukset tehdään keskustelun kuluessa:

1. Ed. Luukkainen: luvun 30.01 uudelle momentille 200 000 mk vapaaehtoiseen eläinsuojelutyöhön. (III vastalause, TAA 295)

2. Ed. Törnqvist: momentilta 30.01.21 vähennettäväksi 10 000 000 mk maa- ja metsätalousministeriön toimintamenoista. (I vastalause)

3. Ed. Vähäkangas: momentilta 30.01.21 vähennettäväksi 7 000 000 mk maa- ja metsätalousministeriön toimintamenoista. (II vastalause)

4. Ed. Törnqvist: momentilta 30.01.23 vähennettäväksi 4 000 000 mk maaseutuelinkeinopirien toimintamenoista. (I vastalause)

5. Ed. Törnqvist: momentilta 30.02.21 vähennettäväksi 7 300 000 mk maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen toimintamenoista. (I vastalause)

6. Ed. Törnqvist: momentilta 30.31.41 vähennettäväksi 2 400 000 000 mk maa- ja puutarhatalouden kansalliseen tukeen tarkoitettusta määrärahasta. (I vastalause)

7. Ed. Kankaanniemi: momentille 30.34.40 lisäyksenä 10 000 000 mk maaseutuneuvonnan tukemiseen. (TAA 169)

8. Ed. Laakkonen: momentille 30.34.40 lisäyksenä 2 500 000 mk Itä-Suomen vihertietokeskuksen suunnitteluun ja rakentamiseen. (TAA 221)

9. Ed. Riihijärvi: luvun 30.33 uudelle momentille 4 800 000 mk lannan varastotilojen laajenusinvestointeihin. (TAA 489)

10. Ed. Riihijärvi: momentille 30.34.40 lisäyksenä 1 000 000 mk Järvi-Suomen Luomu 2000 -projektiin. (TAA 490)

11. Ed. Törnqvist: momentilta 30.34.40 vähennettäväksi 3 000 000 mk maaseudun elinkeinon kehittämiseen tarkoitettusta määrärahasta. (I vastalause)

12. Ed. Törnqvist: momentilta 30.34.41 vähennettäväksi 2 000 000 mk maatalouden eräi-

den palkkioiden ja korvausten maksamiseen tarkoitettusta määrärahasta. (I vastalause)

13. Ed. Riihijärvi: momentille 30.34.44 lisäyksenä 300 000 mk Suomen Työhevossuuralle työhevoskilpailujen järjestämiseen. (TAA 488)

15. Ed. Pulliainen: momentille 30.34.46 lisäyksenä 2 000 000 mk metsämarjojen ja sienien käytön edistämiseen. (III vastalause, TAA 459)

16. Ed. Törnqvist: momentilta 30.36.40 vähennettäväksi 10 000 000 mk metsästyksen ja riistanhoidon edistämiseen tarkoitettusta määrärahasta. (I vastalause)

17. Ed. Törnqvist: momentilta 30.36.43 vähennettäväksi 4 449 000 mk porotalouden edistämiseen tarkoitettusta määrärahasta. (I vastalause)

18. Ed. Pulliainen: momentille 30.36.45 lisäyksenä 500 000 mk Oulujärven kalatalouden edistämiseen. (TAA 460)

19. Ed. Törnqvist: momentilta 30.36.45 vähennettäväksi 10 000 000 mk kalatalouden edistämiseen tarkoitettusta määrärahasta. (I vastalause)

20. Ed. Riihijärvi: momentille 30.36.46 lisäyksenä 450 000 mk vesistöjen kunnostuksen yhteydessä pyydetyn vähäarvoisen kalan hyötykäytön kehittämiseen. (TAA 491)

21. Ed. Törnqvist: momentilta 30.36.46 vähennettäväksi 10 000 000 mk elinkeinokalatalouden markkinoinnin ja rakennepolitiikan edistämiseen tarkoitettusta määrärahasta. (I vastalause)

22. Ed. Laine: momentille 30.36.77 lisäyksenä 1 500 000 mk kalataloudellisiin rakentamis- ja kunnostamishankkeisiin Taivassalon Tuomaraisten keskuskalasatamassa. (TAA 257)

23. Ed. Vistbacka: momentille 30.36.77 lisäyksenä 2 000 000 mk kalateiden rakentamistöiden aloitukseen Pyhäjoen Venetpalon ja Haapakosken voimalaitoksiin. (TAA 642)

24. Ed. Polvinen: momentille 30.38.21 lisäyksenä 1 150 000 mk Hakasuon kalanviljelylaitoksen toiminnan tehostamiseen. (TAA 448)

25. Ed. Nikula: momentille 30.38.74 lisäyksenä 6 400 000 mk Porlan kalanviljelylaitoksen peruskorjaukseen. (III vastalause, TAA 416)

26. Ed. Törnqvist: momentilta 30.70.21 vähennettäväksi 10 000 000 mk Maatalouden tutkimuskeskuksen toimintamenoihin tarkoitettusta määrärahasta. (I vastalause)

27. Ed. Pulliainen: luvun 30.70 uudelle momentille 1 000 000 mk alkuperäisten kotieläinkantojen säilyttämiseen geenipankkikantoina. (III vastalause, TAA 461)

28. Ed. Laakkonen: momentille 30.85.31 lisäyksenä 7 000 000 mk yhdyskuntien vesihuolto-toimenpiteisiin Pohjois-Karjalassa. (TAA 222)

29. Ed. Laakkonen: momentille 30.85.31 lisäyksenä 15 000 000 mk yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteiden avustamiseen. (TAA 235)

30. Ed. Pulliainen: momentille 30.85.31 lisäyksenä 20 000 000 mk avustuksina yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteisiin. (TAA 462)

31. Ed. Laitinen: momentille 30.85.77 lisäyksenä 10 500 000 mk Jyväskylän seudun vesihuoltotöiden aloittamiseen. (TAA 270)

32. Ed. Puisto: momentin 30.85.77 määrärahaa osoitettaisiin 3 000 000 mk käytettäväksi Säskylän Pyhäjärven suojelutoimenpiteiden toteuttamiseen. (TAA 457)

33. Ed. Seivästö: momentille 30.85.77 lisäyksenä 1 000 000 mk Virtaan — Kaarinan syötövesijohdon rakentamiseen hyvälaatuisen juomaveden turvaamiseksi Turun seudulla. (TAA 528)

34. Ed. Luukkainen: momentin 30.85.77 perusteluissa lausuttavaksi: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ohjaa vesistö- ja vesihuoltotöiden määrärahojen käyttöä niin, etteivät rahoitettavat hankkeet ole ristiriidassa ekologisen kestävyden kanssa.” (III vastalause)

35. Ed. Polvinen: momentille 30.86.42 lisäyksenä 38 500 000 mk metsäkeskusten ja metsälautakuntien valtionapuun. (TAA 449)

36. Ed. Kankaanniemi: momentille 30.86.44 lisäyksenä 15 000 000 mk metsänparannustöihin erityisesti Keski-Suomessa ja Savossa. (TAA 170)

37. Ed. Luukkainen: momentilta 30.86.44 vähennettäväksi 50 000 000 mk metsänparannustukeen tarkoitetusta määrärahasta. (III vastalause, TAA 293)

38. Ed. Törnqvist: momentilta 30.86.44 vähennettäväksi 15 000 000 mk metsänparannustukeen tarkoitetusta määrärahasta. (I vastalause)

39. Ed. Luukkainen: momentin 30.86.44 perusteluissa lausuttavaksi: ”Eduskunta edellyttää, ettei metsänparannustukeen varattua määrärahaa saa käyttää tienrakennukseen eikä ojitukseen vaan määrärahat tulee suunnata metsäluonnon monimuotoisuutta, tuottavuutta, uusiutumiskykyä ja elinvoimaisuutta vahvistaviin hankkeisiin. Metsänhoidossa ei tule aiheuttaa vahinkoa muille ekosysteemeille. Biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen ja tarkoituksenmukainen lisääminen tulee olla kaikkea toimintaa rajaava reunaehto.” (III vastalause)

40. Ed. Polvinen: momentille 30.86.83 lisäyksenä 40 000 000 mk metsänparannuslainoihin. (TAA 450)

41. Ed. Luukkainen: pääluokan 30 perusteluissa lausuttavaksi: ”Eduskunta edellyttää, että kaikelle maataloustuella asetetaan seuraavat ympäristökriteerit:

1. vesistöjen varrella on oltava viisi metriä leveät viherkesannolla olevat suojakaistat;

2. lannoitteiden käyttö on saatava viljavuustutkimuksen mukaiselle optimitasolle, lannoituksessa tulee ottaa huomioon maaperän fosfori- ja typpi-määrät;

3. lannan varastointi on järjestettävä niin, että valumia ei joudu vesistöihin ja ojiin, lisäksi lannan talvilevitys on kiellettävä.” (III vastalause)

42. Ed. Luukkainen: pääluokan 30 perusteluissa lausuttavaksi: ”Eduskunta edellyttää, että maatalouden ympäristötukea jaetaan luomuviljelijöille sekä maataloille, jotka ovat laatineet ympäristönhoitosuunnitelman, joka pitää sisälleen mm. viljavuustutkimuksen, tilakohtaiset ympäristönhoito- ja maisemansuojeluratkaisut ja lannoitukselle enimmäistasot.” (III vastalause)

Keskustelu:

Ed. Luukkainen: Teen ehdotuksen n:o 1 eli ehdotan valtionapua vapaaehtoiseen eläin-suojelutyöhön.

Ed. U. Anttila: Kannatan.

Ed. Törnqvist: Teen ehdotuksen n:o 2.

Ed. Rajamäki: Kannatan.

Ed. Vähäkangas: Teen ehdotuksen n:o 3.

Ed. Laaksosen: Kannatan.

Ed. Törnqvist: Teen ehdotukset n:ot 4—6.

Ed. Rajamäki: Kannatan.

Ed. Kankaanniemi: Teen ehdotuksen n:o 7.

Ed. Laaksosen: Kannatan ehdotusta n:o 7 ja teen ehdotuksen n:o 8.

Ed. T ö r n q v i s t : Kannatan ehdotusta n:o 8.

Ed. R i i h i j ä r v i : Teen ehdotukset n:ot 9 ja 10.

Ed. M ä k i p ä ä : Kannatan.

Ed. T ö r n q v i s t : Teen ehdotukset n:ot 11 ja 12.

Ed. R a j a m ä k i : Kannatan ehdotuksia n:ot 11 ja 12.

Ed. R i i h i j ä r v i : Teen ehdotuksen n:o 13.

Ed. V i s t b a c k a : Kannatan.

Ed. P u l l i a i n e n : Teen ehdotuksen n:o 15.

Ed. M ä k i p ä ä : Kannatan.

Ed. T ö r n q v i s t : Teen ehdotukset n:ot 16 ja 17.

Ed. R a j a m ä k i : Kannatan ehdotuksia n:ot 16 ja 17.

Ed. P u l l i a i n e n : Teen ehdotuksen n:o 18.

Ed. U. A n t t i l a : Kannatan.

Ed. T ö r n q v i s t : Teen ehdotuksen n:o 19.

Ed. R a j a m ä k i : Kannatan.

Ed. R i i h i j ä r v i : Teen ehdotuksen n:o 20.

Ed. V i s t b a c k a : Kannatan.

Ed. T ö r n q v i s t : Teen ehdotuksen n:o 21.

Ed. R a j a m ä k i : Kannatan.

Ed. L a i n e : Teen ehdotuksen n:o 22.

Ed. S e i v ä s t ö : Kannatan ed. Laineen ehdotusta.

Ed. V i s t b a c k a : Teen ehdotuksen n:o 23.

Ed. J u r v a : Kannatan.

Ed. P o l v i n e n : Teen ehdotuksen n:o 24.

Ed. P o l v i : Kannatan.

Ed. N i k u l a : Teen ehdotuksen n:o 25.

Ed. P y k ä l ä i n e n : Kannatan.

Ed. T ö r n q v i s t : Teen ehdotuksen n:o 26.

Ed. L a h i k a i n e n : Kannatan ed. Törnqvistin ehdotusta.

Ed. P u l l i a i n e n : Teen ehdotuksen n:o 27.

Ed. U. A n t t i l a : Kannatan.

Ed. L a a k k o n e n : Teen ehdotukset n:ot 28 ja 29.

Ed. T ö r n q v i s t : Kannatan.

Ed. P u l l i a i n e n : Teen ehdotuksen n:o 30.

Ed. U. A n t t i l a : Kannatan.

Ed. L a i t i n e n : Teen ehdotuksen n:o 31.

Ed. P. L e p p ä n e n : Kannatan.

Ed. P u i s t o : Teen ehdotuksen n:o 32.

Ed. A. O j a l a : Kannatan ed. Puiston ehdotusta.

Ed. S e i v ä s t ö : Teen ehdotuksen n:o 33.

Ed. L a i n e : Kannatan.

Ed. L u u k k a i n e n : Teen ehdotuksen n:o 34.

Ed. U. A n t t i l a : Kannatan.

Ed. P o l v i n e n : Teen ehdotuksen n:o 35.

Ed. P o l v i : Kannatan.

Ed. K a n k a a n n i e m i : Teen ehdotuksen n:o 36.

Ed. L a a k k o n e n : Kannatan ehdotusta n:o 36.

Ed. L u u k k a i n e n : Teen ehdotuksen n:o 37.

Ed. U. Anttila: Kannatan.

Ed. Törnqvist: Teen ehdotuksen n:o 38.

Ed. Lahikainen: Kannatan ed. Törnqvistin ehdotusta.

Ed. Luukkainen: Teen ehdotuksen n:o 39.

Ed. U. Anttila: Kannatan.

Ed. Polvinen: Teen ehdotuksen n:o 40.

Ed. Polvi: Kannatan.

Ed. Luukkainen: Teen ehdotukset n:ot 41 ja 42.

Ed. U. Anttila: Kannatan tehtyjä ehdotuksia.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Ensimmäinen varapuhemies: Keskustelussa on tehty ehdotukset n:ot 1—13 ja 15—42 ja niitä on kannatettu.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Ed. Rinne merkitään läsnä olevaksi.

Päätökset:

Luku 01 Maa- ja metsätalousministeriö, maa-seutuelinkeinopiirit ja EU:n rakennetuki

Äänestys ed. Luukkaisen ehdotuksesta n:o 1.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 1 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 112 jaa- ja 58 ei-ääntä; poissa 29. (Ään. 100)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Ensimmäinen varapuhemies: Ed. Törnqvistin ehdotus n:o 2 ja ed. Vähäkankaan ehdotus n:o 3 ovat vastakkaisia, joten ensin äänestetään niiden välillä ja sitten voittaneesta mietintöä vastaan.

Menettelytapa hyväksytään.

1) Äänestys ed. Vähäkankaan ehdotuksen n:o 3 ja ed. Törnqvistin ehdotuksen n:o 2 välillä.

Ehdotus n:o 3 ”jaa”, ehdotus n:o 2 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 103 jaa- ja 46 ei-ääntä, 21 tyhjää; poissa 29. (Ään. 101)

Eduskunta on tässä äänestyksessä hyväksynyt ehdotuksen n:o 3.

2) Äänestys ed. Vähäkankaan ehdotuksesta n:o 3 mietintöä vastaan.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 3 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 105 jaa- ja 66 ei-ääntä; poissa 28. (Ään. 102)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Törnqvistin ehdotuksesta n:o 4.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 4 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 120 jaa- ja 51 ei-ääntä; poissa 28. (Ään. 103)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 02 Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus

Äänestys ed. Törnqvistin ehdotuksesta n:o 5.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 5 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 111 jaa- ja 55 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 32. (Ään. 104)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 31 Maa- ja puutarhatalouden tulotuki (osa EU)

Äänestys ed. Törnqvistin ehdotuksesta n:o 6.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 6 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 122 jaa- ja 46 ei-ääntä,
1 tyhjä; poissa 30. (Ään. 105)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 32 Maataloustuotteiden markkinointi ja
tuotannon tasapainottaminen (osa EU) hyväk-
syttään.

*Luku 33 Maatilatalouden rakenteen ja maaseu-
den kehittäminen (osa EU)*

Äänestys ed. Riijhjärven ehdotuksesta n:o 9.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 9 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 142 jaa- ja 22 ei-ääntä,
2 tyhjä; poissa 33. (Ään. 108)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 34 Muut maatalouden menot (osa EU)

Äänestys ed. Kankaanniemen ehdotuksesta
n:o 7.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 7 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 150 jaa- ja 16 ei-ääntä;
poissa 33. (Ään. 106)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Laakkosen ehdotuksesta n:o 8.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 8 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 146 jaa- ja 20 ei-ääntä;
poissa 33. (Ään. 107)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Riijhjärven ehdotuksesta n:o 10.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 10 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 135 jaa- ja 33 ei-ääntä,
1 tyhjä; poissa 30. (Ään. 109)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Törnqvistin ehdotuksesta n:o 11.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 11 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 124 jaa- ja 35 ei-ääntä,
5 tyhjä; poissa 35. (Ään. 110)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Törnqvistin ehdotuksesta n:o 12.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 12 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 110 jaa- ja 56 ei-ääntä,
2 tyhjä; poissa 31. (Ään. 111)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Riijhjärven ehdotuksesta n:o 13.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 13 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 113 jaa- ja 52 ei-ääntä,
2 tyhjä; poissa 32. (Ään. 112)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Pulliaisen ehdotuksesta n:o 15.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 15 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 90 jaa- ja 79 ei-ääntä;
poissa 30. (Ään. 113)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 36 Kala-, riista- ja porotalous

Äänestys ed. Törnqvistin ehdotuksesta n:o 16.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 16 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 115 jaa- ja 46 ei-ääntä,
2 tyhjä; poissa 36. (Ään. 114)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Törnqvistin ehdotuksesta n:o 17.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 17 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 131 jaa- ja 37 ei-ääntä;
poissa 31. (Ään. 115)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Pulliaisen ehdotuksesta n:o 18.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 18 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 128 jaa- ja 40 ei-ääntä;
poissa 31. (Ään. 116)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Törnqvistin ehdotuksesta n:o 19.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 19 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 133 jaa- ja 30 ei-ääntä;
poissa 36. (Ään. 117)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Riijärven ehdotuksesta n:o 20.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 20 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 119 jaa- ja 47 ei-ääntä,
1 tyhjä; poissa 32. (Ään. 118)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Törnqvistin ehdotuksesta n:o 21.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 21 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 128 jaa- ja 32 ei-ääntä,
1 tyhjä; poissa 38. (Ään. 119)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Laineen ehdotuksesta n:o 22.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 22 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 139 jaa- ja 28 ei-ääntä;
poissa 32. (Ään. 120)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Vistbackan ehdotuksesta n:o 23.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 23 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 140 jaa- ja 27 ei-ääntä,
2 tyhjää; poissa 30. (Ään. 121)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 38 Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos

Äänestys ed. Polvisen ehdotuksesta n:o 24.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 24 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 137 jaa- ja 31 ei-ääntä,
1 tyhjä; poissa 30. (Ään. 122)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Nikulan ehdotuksesta n:o 25.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 25 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 114 jaa- ja 53 ei-ääntä;
poissa 32. (Ään. 123)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 65 Geodeettinen laitos hyväksytään.

Luku 70 Maatalouden tutkimuskeskus

Äänestys ed. Törnqvistin ehdotuksesta n:o 26.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 26 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 125 jaa- ja 41 ei-ääntä;
poissa 33. (Ään. 124)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Pulliaisen ehdotuksesta n:o 27.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 27 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 103 jaa- ja 66 ei-ääntä;
poissa 30. (Ään. 125)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 72 Maatalouden taloudellinen tutkimuslaitos, luku 76 Metsätutkimuslaitos, luku 83 Kasvintuotannon tarkastuskeskus sekä luku 84 Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitos hyväksytään.

Luku 85 Vesivarojen käyttö ja hoito (osa EU)

Äänestys ed. Laakkosen ehdotuksesta n:o 28.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 28 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 149 jaa- ja 19 ei-ääntä;
poissa 31. (Ään. 126)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Ensimmäinen varapuhemies:
Ed. Laakkosen ehdotus n:o 29 ja ed. Pulliaisen
ehdotus n:o 30 ovat vastakkaisia, joten ensin
äänestetään niiden välillä ja sitten voittaneesta
mietintöä vastaan.

Menettelytapa hyväksytään.

1) Äänestys ed. Laakkosen ehdotuksen n:o 29
ja ed. Pulliaisen ehdotuksen n:o 30 välillä.

Ehdotus n:o 29 ”jaa”, ehdotus n:o 30 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 95 jaa- ja 53 ei-ääntä,
21 tyhjää; poissa 30. (Ään. 127)

Eduskunta on tässä äänestyksessä hyväksynyt
ehdotuksen n:o 29.

2) Äänestys ed. Laakkosen ehdotuksesta n:o
29 mietintöä vastaan.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 29 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 113 jaa- ja 55 ei-ääntä;
poissa 31. (Ään. 128)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Laitisen ehdotuksesta n:o 31.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 31 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 132 jaa- ja 37 ei-ääntä;
poissa 30. (Ään. 129)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Puiston ehdotuksesta n:o 32.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 32 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 104 jaa- ja 64 ei-ääntä;
poissa 31. (Ään. 130)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Seiväston ehdotuksesta n:o 33.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 33 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 150 jaa- ja 19 ei-ääntä;
poissa 30. (Ään. 131)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Luukkaisen ehdotuksesta n:o 34.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 34 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 88 jaa- ja 81 ei-ääntä;
poissa 30. (Ään. 132)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 86 Yksityismetsätalous (osa EU)

Äänestys ed. Polvisen ehdotuksesta n:o 35.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 35 ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies:
Äänestyksessä on annettu 143 jaa- ja 25 ei-ääntä,
1 tyhjä; poissa 30. (Ään. 133)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Kankaanniemen ehdotuksesta n:o 36.

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 36 "ei".

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 150 jaa- ja 17 ei-ääntä, 1 tyhjää; poissa 31. (Ään. 134)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Ensimmäinen varapuhemies: Ed. Luukkaisen ehdotus n:o 37 ja ed. Törnqvistin ehdotus n:o 38 ovat vastakkaisia, joten ensin äänestetään niiden välillä ja sitten voittaneesta mietintöä vastaan.

Menettelytapa hyväksytään.

1) Äänestys ed. Törnqvistin ehdotuksen n:o 38 ja ed. Luukkaisen ehdotuksen n:o 37 välillä.

Ehdotus n:o 38 "jaa", ehdotus n:o 37 "ei".

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 134 jaa- ja 14 ei-ääntä, 22 tyhjää; poissa 29. (Ään. 135)

Eduskunta on tässä äänestyksessä hyväksynyt ehdotuksen n:o 38.

2) Äänestys ed. Törnqvistin ehdotuksesta n:o 38 mietintöä vastaan.

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 38 "ei".

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 116 jaa- ja 53 ei-ääntä; poissa 30. (Ään. 136)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Luukkaisen ehdotuksesta n:o 39.

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 39 "ei".

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 108 jaa- ja 58 ei-ääntä, 1 tyhjää; poissa 32. (Ään. 137)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Polvisen ehdotuksesta n:o 40.

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 40 "ei".

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 145 jaa- ja 23 ei-ääntä, 2 tyhjää; poissa 29. (Ään. 138)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 87 Maanmittauslaitos, luku 95 Metsähallitus, luku 96 Eräät metsätalouden menot, luku 97 Kasvinjalostuslaitos, luku 98 Siemenperunakeskus sekä luku 99 Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut menot hyväksytään.

Pääluokan perustelut

Äänestys ed. Luukkaisen ehdotuksesta n:o 41.

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 41 "ei".

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 94 jaa- ja 66 ei-ääntä, 3 tyhjää; poissa 36. (Ään. 139)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Luukkaisen ehdotuksesta n:o 42.

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 42 "ei".

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 82 jaa- ja 80 ei-ääntä, 1 tyhjää; poissa 36. (Ään. 140)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

P ä ä l u o k k a 31

Yleiskeskustelu:

Ed. T i u r i : Arvoisa puhemies! Valtiovarainvaliokunta on liikenneministeriön kohdalla todennut, että Suomessa tulee määrätietoisesti suunnata tieinvestoinnit edistämään talousaluekokonaisuuksien syntymistä yhdistämällä kaupunkipareja ja kaupunkinauhoja toisiinsa. Myös todetaan, että yhdyskuntien sisäiset liikenneongelmat sekä työ- ja katuverkon välityskyvyn puute, jotka aiheutuvat pääverkon palvelukyvyn riittämättömyydestä, on poistettava nopeasti.

Tilanne on se, että yleensä muualla Suomessa tieyhteydet kaupunkien kesken ja kaupunkien ohi ovat jo kohtalaisessa kunnossa, mutta pääkaupunkiseudulla tilanne on aika kestävä. Meillä on ja pitäisi olla teitä, joilla kulkee monta kymmentä tuhatta autoa vuorokaudessa. Niiden pitäisi olla moottoriteitä, mutta toistaiseksi niitä kaikkia ei edes ole olemassa.

Selvä esimerkki on Kehä II, jonka pitäisi yhdistää Suomen toiseksi suurin ja neljänneksi suurin kaupunki toisiinsa eli Espoo ja Vantaa. Sitä ei ole olemassa ja sillä kuitenkin kulkisi noin 30 000 autoa vuorokaudessa. Hyöty — kustannus-suhde on 5,8 eli rakentaminen maksaisi kustannuksensa takaisin alle neljässä vuodessa.

Koska meillä ei ole näitä tieyhteyksiä, pääkaupunkiseutu ei ole kovin kilpailukykyinen muiden Euroopan maiden vastaavien alueiden kanssa. Esimerkiksi huipputekniikan sijoitusalueena juuri Kehä II:n seutu olisi ratkaisevan edullinen. Tällä hetkellä voi todeta, että huipputekniikan yritystoiminnan kehittymistä jarruttaa juuri pääkaupunkiseudun yhteyksien puute. Esimerkiksi Yhdysvalloissa kehätiet ovat olleet juuri sellaisia, että yrityspuistoja ja huipputekniikan yrityksiä on reippaasti rakennettu menneinä vuosina niiden varrelle. Helsingissä on tietenkin vielä omat ongelmansa, kun Pasilan ortta ei millään saada rakennetuksi, vaikka sillä kulkisi 80 000 autoa vuorokaudessa ja se maksaisi itsensä takaisin parissa vuodessa.

Hämmästyttävintä tässä on se, että vihreät vastustavat näitä teitä, vaikka niiden avulla voidaan huomattavasti vähentää liikenteen päästöjä. VTT on äskettäin tehnyt tutkimuksen, jonka mukaan päästöt vähenevät kilometriä kohti puoleen, kun saadaan sujuva liikenne kaupunkialueilla. Pasilan orren ja Kehä II:n rakentaminen ilmeisesti säästäisi useita miljoonia litroja bensaa ja vastaavat päästöt, puhumattakaan niistä kaduista, joita liikenne jatkuvasti häiritsee, ja niistä ihmisistä, jotka asuvat niiden katujen ja teiden varsilla, joilla liikenne nyt jatkuvasti ruuhkaantuu.

Silloin kun valtion rahatilanne on niin huono kuin se nykyään on, teiden rakentaminen on perusteltua vain silloin, kun se on todella kansantaloudellisesti kannattavaa. Nyt meillä kuitenkin näkyy rakennettavan siltoja, joiden hyöty — kustannus-suhde on vain hieman ykköstä parempi verrattuna äsken mainittuihin teihin, joilla se on lähes 6—8. Näillä silloilla ei ole kovin suurta valtakunnallista merkitystä.

Nyt on käynyt ilmi, että esimerkiksi Raippaluodon siltaa ruvettiin rakentamaan ennen kuin edes suunnitelmat olivat valmiina. Siitä syystä kustannuksetkin nousivat ihan valtavasti verrattuna siihen, mitä budjettiin oli viime vuonna saatu. Samanlainen tapaus on Kärkistensalmen silta Jyväskylässä. Sitäkin varmaan tarvitaan joskus, mutta tällä hetkellä se on pitkällä tärkeysjärjestyksessä, koska kustannus — hyöty-suhde on vain 1,3. Siellä ruuhkia esiintyy ilmeisesti vain kesäaikana, kun turisteja on liikkeellä. Ehkä hyöty — kustannus-suhde on saatu näin hyväksi, kun on laskettu lomalaistenkin ajan kustannukset työajan perusteella. Puumalansalmi on samanlainen. Sinne rakennetaan mahtavaa siltaa, vaikka se ei suinkaan ole kaikkein kiireellisimpiä Suomen kansantalouden kannalta tällä hetkellä.

Minusta on välttämätöntä, että tiukkana aikana valtio sijoittaa tienrakennusrahansa taloudellisesti kannattaviin kohteisiin kannattavuusjärjestyksessä. Pääkaupunkiseudun puuttuvat kehätiet ovat kansantaloudellisesti ja ympäristösyistä erittäin kannattavia. Ne on saatava rakennusohjelmaan ensi tilassa. Siten taataan pääkaupunkiseudun kilpailukykyisyys muiden Euroopan suurkaupunkien rinnalla, huipputekniikan yritysten kehittyminen ja ympäristöhaittojen huomattava väheneminen.

Ed. Luukkainen: Arvoisa puhemies! Vastaan ensin ed. Tiurille, kun hän paheksui sitä, että vihreät vastustavat teitä, mm. Kehä II:ta. Vihreiden liikennepoliittikka on todella sellaista, että liikenne pitäisi saada raiteille; ei tehdä teitä, vaan tehdään raiteita ja näin saadaan joukkoliikennettä paremmin tuettua ja liikenteen päästöt vähenemään.

Ed. Tiuri, vetositte tutkimuksiin, miten liikennepäästöille käy eli muka teitä pitäisi tehdä, jotta päästöt vähenevät. Itse olen juuri tutustunut englantilaiseen tutkimukseen. Englannissa nimenomaan pitkään on ajateltu niin, että liikenne-ruuhkat vähenevät sillä, kun tehdään aina vain lisää uusia teitä. Niitä teitä on muutama vuosikymmen sinne tehty ja nyt on huomattu, että eihän siinä niin käyntyäkään, eivät liikenne-ruuhkat vähentyneet eikä liikenne vähentynyt, vaan liikenne kasvoi ja kasvoi ja joukkoliikenne päinvastoin on huonontunut. Eli eivät uudet tiet pysy tyhjinä, vaan ne täyttyvät, mikä merkitsee sitä, että liikennettä tulee aina vain lisää ja liikenteen päästöt sen kuin kasvavat.

Arvoisa puhemies! Se, miksi olen pyytänyt varsinaisen puheenvuoron, koskee liikennemi-

nisteriön pääluokassa sitä, että valtio budjettinsa kautta syrjii joukkoliikennettä nimenomaan pääkaupunkiseudulla ja Uudenmaan läänissä, sekä linja-autoliikennettä että raideliikennettä. Esimerkiksi linja-autoliikenteessä valtion rahoitus on vähentynyt Uudenmaan läänissä 82 prosenttia vuodesta 93. Koko maassa vähennys on ollut vain 13 prosenttia. Sekin on tietysti kurjaa, koska pitäisi olla päinvastoin: Joukkoliikenteen tukea kasvatettaisiin, mutta lamaoloissa näitä leikkauksia on tietenkin tehty. Mutta tämä aluepoliittinen epätasa-arvo on huikaa. Siis Uudenmaan läänissä on vähennetty 82 prosenttia, kun koko maan keskiarvo on 13.

Uudenmaan linja-autoliikenteen valtionrahoitusosuus on vain 3,8 prosenttia koko maan valtionrahoituksesta. Merkittävää on, että YTV:n alueen liikenteeseen ei osoiteta talousarviossa lainkaan valtion rahoitusta. Linja-autoliikenteen määräraha on valtion talousarviossa momentilla 31.57.61, ja sen perusteluosan mukaan liikenneministeriö kiintöi määrärahan lääneittäin. Uudenmaan osuuden väheneminen ja vähäinen osuus koko määrärahasta osoittaa, ettei liikenneministeriön tekemä läänikohtainen kiintiöittäminen ole oikeudenmukainen. Se on varmasti ylipäänsä tehty tarkoituksella näin, mutta se ei todellakaan ole oikeudenmukainen. Tuskin se on syntynyt sattumalta.

Uudellamaalla väestöpohja on kuitenkin maan suurin, henkilöautoja on maan keskiarvoa vähemmän, liikennetiheys on maan vilkkain, liikenteen ympäristöhaitat näkyvät selvimmin ja liikenneonnettomuusriski on maan suurin. Näiden seikkojen vuoksi joukkoliikennepalvelujen tarve, säilyminen ja kehittyminen erityisesti Uudellamaalla olisi erityisen tärkeää. Siksi tulisi muuttaa tämän momentin perusteluita niin, että niissä tulisi lausua: "Linja-autoliikenteen läänikohtainen määräraha tulee jakaa alueellisesti oikeudenmukaisesti ottaen huomioon läänien väestöpohja, käyttäjien määrät, liikennetiheys, henkilöautojen määrät, liikenteen ympäristöhaitat sekä liikenneonnettomuusriskit."

Toinen ongelma koskee junaliikennettä eli hallitus esittää joukkoliikennepalvelujen ostoon ja kehittämiseen käytettävän määrärahan perusteluissa, että määrärahaa saa käyttää mm. kannattamattomien junaliikennepalvelujen ostoon. Mutta junaliikennepalvelujen ostoaluetta hallitus esittää rajattavaksi niin, että Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan alueet, siis koko YTV-alue, jäävät sen ulkopuolelle. Siis kaikkineen se suuri työssäkäyntialue, jolla asuu valta-

osa tämän maan ihmisistä, joita pitäisi houkutel-la käyttämään enemmän joukkoliikennettä, jätetään nyt tämän tuen ulkopuolelle.

Tämä rajuus asettaa pääkaupunkiseudun asukkaat huomompaan asemaan kuin muualla maassa asuvat. Hallituksen esitys loukkaa kansalaisten oikeutta yhdenvertaiseen kohteluun, sillä myös laki alueiden kehittämisestä lähtee siitä, että kaikkien alueiden väestön elinolojen kehitys ja tärkeiden palvelujen saatavuus tulee turvata. Tämän lain tavoitteiden toteuttamisessa on otettava huomioon myös ympäristön kestävä kehitys, jota juuri junaliikenteen suosiminen edistäisi.

Talousarvion esitys on myös liikennepoliittisesti vailla perusteita. YTV-alueella on VR:n lähiliikenteellä mm. työmatkaliikenteessä muuhun maahan verrattuna ratkaiseva osa. Liikenne- ja ympäristöongelmien vuoksi joukkoliikennejärjestelmillä on alueella muutoinkin olennainen merkitys.

Pääkaupunkiseudun kunnat eivät voi ohjata nykyistä enempää verovaroja junaliikenteen ostopalveluihin ja VR:n väitettyjen tappioiden katamiseen. VR:n lähiliikennekalusto on yli-ikäistä ja rappeutuu, koska VR ei ole huolehtinut junien kunnostuksesta ja uushankinnoista. Siksi ei ole enää perusteltua eikä edes mahdollista jatkaa käytäntöä, jonka mukaan valtio jättää pääkaupunkiseudulla VR:n junaliikenteen yksinomaan kuntien ja YTV:n vastuulle.

Tämä hallituksen esitys tarkoittaa sitä, että pääkaupunkiseudulla katetaan joukkoliikenteen kustannuksista pääkaupunkilaisten verovaroin sellaisiakin osia, joista valtio muualla maassa vastaa. Siksi tämän momentin perusteluita pitäisi muuttaa siten, että niissä lukisi: "Eduskunta edellyttää, että määrärahaa saa käyttää myös Helsingin ja YTV-alueen lähiliikenteessä." Ellei tätä muutosesitystä, tätä muotoiluesitystä, nyt hyväksytä, niin silloin kyllä on ihan turha itkeä krokotiilinkyyneleitä Transtechin puolesta. Se, että tämä muutettaisiin niin, että tätä määrärahaa saa käyttää myös Helsingin ja YTV:n alueen lähiliikenteessä, takaisi sen, että VR voisi tilata ne 50 junavaunua Transtechilta ja Transtech pysyi hengissä ja työpaikat säilyisivät siellä. Mutta nyt kun YTV-alue on suljettu tämän määrärahan käytön ulkopuolelle, siis se alue, joka nimenomaan junaliikennettä ja näitä henkilöjunia käyttäisi, tämä todella tarkoittaa sitä, että Transtechilta näitä junia ei ole rahaa ostaa. Todellakaan en ymmärrä krokotiilinkyyneleitä tämän jutun jälkeen, jos tämä esitys nyt kaatuu.

Ed. Lehtosaari (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pyysin puheenvuoron ed. Tiurin puheenvuoron johdosta. Hän on nyt poistunut salista, mutta haluan kuitenkin todeta oman kantani asiaan, johon ed. Tiuri otti puheenvuorossaan kantaa. Hän totesi, että mm. nämä siltahankkeet, joita viime aikoina on tehty ja joihin päätöksiä on täällä talossakin tehty, ovat olleet koko kansantalouden kannalta epäjärkeviä. Hän mainitsi mm. Puumalansalmen sillan eräänä esimerkkinä. Voi olla, että Helsingistä katsottuna Puumalansalmen silta ja sen rakentaminen ei ole niitä kärkepään hankkeita. Mutta kun ajatellaan sitä paikallista merkitystä, mikä tällaisella sillalla on ensinnäkin Puumalan liikennettä, päivittäistä työmatkaliikennettä tai turisti-liikennettä, ajatellen tai Kymen ja Mikkelin läänin välistä tieliikennettä ajatellen, tämä silta nousee todella hyvin suureen merkitykseen.

Haluaisin todeta, että Puumalansalmessa oleva lossi, joka korvataan nyt tällä noin 70 miljoonaa markkaa maksavalla sillalla, on päätieverkolla Suomessa liikennöidyin lossi ja nyt se tulee poistumaan. Se on todella iso hanke. Se työllistää ja poistaa hyvin pahan pullonkaulan Puumalansalmessa. Toisin kuin ed. Tiuri totesi, mielestäni tämä siltahanke ja kaikki muutkin siltahankkeet, joita liikenneministeriö on esittänyt, ovat olleet hyvin perusteltuja.

Ed. Ala-Nissilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pyysin myös puheenvuoron ed. Tiurin ja ed. Luukkaisen puheenvuorojen johdosta. Mielestäni ei ed. Luukkaisen puheenvuorossa eikä tässä mietinnössäkään keskitytty ihan oleelliseen nyt pääkaupunkiseudun eikä yleensä Suomen liikenteen kannalta. Tässä mielestäni on se pääkaupunkiseudunkin kannalta olennainen puute, että Eurooppa 18 -tieyhteys, siis Turku — Pietari, joka liittyy laajaan eurooppalaiseen tieyhteyteen, on haudattu mietintöön yhteen lauseeseen. Se olisi välttämättä pitänyt nostaa selkeästi esille, puhua jopa omasta laista Eurooppa 18-tielle ja sen tulevaisuuden rahoitukselle, koska meillä Suomessa on mahdollisuus saada EU-rahaa tähän E18-tiehankeeseen. Jotta me saisimme sitä, meidän pitäisi Suomessa olla uskottavia tämän tiehankkeen kanssa. Tätä valtiovarainvaliokunnan mietinnössäkin arvosteltiin. Nyt se on tänne tekstiin hukutettu eikä sitä ole nostettu selkeällä tavalla esille. Mielestäni liikennejaosto on jäänyt lillukanvarsiin tiepolitiikassa. Ei ole keskitytty oleelliseen, niin kuin olisi pitänyt.

Ed. Aittoniemi: Rouva puhemies! En ollut paikalla kuulemassa, mitä ed. Tiuri puhui Puumalansalmen sillasta ja sen tarpeellisuudesta. Minulla on ollut suuri kunnia pariinkin kertaan kulkea kyseisen paikan yli, nähdä sitä liikennettä ja myös keskustella joskus paikallisten ihmisten ja paikallisten kunnallisten johtajien kanssa asiasta. Olen sitä mieltä, että vaikka se ei nyt Helsingin näköpiiristä ole kaikkein tärkeimpiä, niin kyllä se on ilman muuta paikallaan oleva kohde. Sen sanon Tampereen näkökulmasta, vaikka se ei tietenkään vastaa sitä näkökulmaa, kun ed. Tiuri puhuu Kehän III:n eteläpuolella olevista hankkeista, mutta täytyy tämän verran tähän asiaan sanoa.

Rouva puhemies! Varsinaisesti käytän tämän puheenvuoron siitä syystä, että erityisesti raskaassa liikenteessä toimivat liikenneöitsijät ovat esittäneet syvän huolen eräästä asiasta, joka liittyy Euroopan unionin liikennekehitykseen. Euroopan unionissahan parasta aikaa keskustellaan ja kiistellään yhteisistä standardeista, jotka koskevat raskaan kaluston mittoja, painoja, akselistojärjestelyjä jne. Tämä tilanne on varsin sekava yleensäkin Euroopan unionin tasolla ja vielä sekavampi siltä osin, millä varmuudella ja missä laajuudessa tämä tulee koskettamaan suomalaista liikennettä ja raskasta kalustoa.

Jos Euroopan unionissa päädytään niihin standardeihin, joita on suunniteltu, se merkitsee käytännössä sitä, että joko ns. luonnollisen poistuman kautta autot muuttuvat tai sitten sirkkelillä joudutaan esimerkiksi 22 metrin pituisia rekkoja katkaisemaan sillä tavalla, että niistä tulee 18,5 metrin mittaisia, mahdollisesti joudutaan kaventamaan niitä ja joka tapauksessa suorittamaan akselistojärjestelyjä. Tämä tapahtuu muutama vuosi sen jälkeen, kun aikanaan liikenneministeri Vennamon toimesta näitä mittoja kasvatettiin, myös painoja lisättiin, akselijärjestelyjä muutettiin ja sillä tavalla. On erityisen hankalaa, jos tähän toimenpiteeseen joudutaan menemään. Se tekee meille lähes 20 miljardin markan kustannukset suomalaisessa yhteiskunnassa raskaan liikenteen osalta.

Aivan akuutti ongelma juuri tällä hetkellä on liikenneöitsijöiden osalta se, että kun he elävät epävarmassa tilanteessa ja kun pitäisi välttämättä uusia kalustoa sekä kaluston kulumisen vuoksi että myöskin verotuksellisista syistä ottaen huomioon poistomahdollisuudet jne., liikenneöitsijät eivät uskalla sitä tehdä, koska he eivät tiedä, minkälaiset mittasäännökset, painosäännökset ja akselijärjestelyt aikanaan Euroopan unionin

säännösten pohjalta joudutaan suomalaisessa-kyn yhteiskunnassa ottamaan käyttöön.

Minä olen hiljattain ainaisena kirjallisena kyselijänä tehnyt tästä asiasta kysymyksen, johon liikenneministeri tietysti vastaa. Se on tehty nimenomaan hämäläisten liikennöitsijöiden yhteydenoton perusteella. Pitäisi saada jonkinlaista selvitystä, mihin ollaan menossa, uskaltaako hankkia 22-metrisen rekan vai joutuuko ehkä muutaman kuukauden, vuoden tai kahden kulluttua katkaisemaan siitä 3,5 metriä perästä. Onko tämä kysymys ihan näin jyrkkä kuin tässä esitän? Joka tapauksessa autoilijat näkevät sen näin. He ovat epävarmoja. Erityisesti Euroopan unionin jäsenyyttä koskevan keskustelun yhteydessä lehdistä oli laajoja otsikoita ja artikkeleita tästä asiasta. Liikennöitsijät ovat selvästi varpailaan, ja se on ymmärrettävää.

Näin ollen pitäisi Suomen valtion ja hallituksen taholta mahdollisimman nopeasti pyrkiä siihen, että saadaan selvyys, mitä tulevaisuudessa tulee tapahtumaan, jotta liikennöitsijät voivat normaali-investointinsa tehdä sekä kaluston kulumisen vuoksi että myöskin aivan laillisten poistojärjestelmien perusteella, jotka ovat laillisia verotuksellisia keinoja ja heille yhteiskunnan taholta annettuja.

Rouva puhemies! Kun täällä olen ja vasta 4 minuuttia 26 sekuntia on kulunut — se ei ole lähelläkään vielä ed. V. Laukkasen ennätystä — minä haluaisin vielä puuttua joukkoliikenneongelmaan.

Nyt liikennöitsijöiden velvollisuudet huolehtia edes jonkinlaisten joukkoliikennepalvelujen ylläpitämisestä kaikilla maan alueilla vähenevät tai poistuvat. Vaikka määräraha tähän tarkoitukseen on nyt osoitettu myöskin budjetissa, olisi hyvin tärkeätä seurata tarkasti sitä, millä tavalla liikenne kehittyy eri alueilla. Minulla on sellainen ajatus, että helposti ja vahingossa pääsee syntymään jossakin Hämeessä Kurun ja Itä-Aureen seutuvilla sellaisia tapauksia, että linja-autoa ei kulje koko päivänä lainkaan taikka, mikä vielä pahempaa, se kulkee vain yhteen suuntaan eli pääsee kyllä keskukseen mutta ei pääsekään sieltä takaisin.

Näitä asioita pitäisi valtakunnallisesti ja alueellisesti tarkoin seurata ja luoda jonkinlaista suunnitelmaa siitä, miten nämä joukkoliikennekysymykset hoidetaan. On paljon vanhoja ihmisiä, joilla ei ole omaa autoa, jotka ovat joukkoliikenteen varassa. Tietenkin taksikuljetukset korvaavat näitä. Mutta jos kerran joukkoliikennettä aiotaan ylläpitää, sen täytyy silloin kattaa tasai-

sesti jokaisella alueella välttämätön liikennetarve. Nyt toiset alueet ovat hyvinkin palveltuja, toiset taas saattavat helposti jäädä orvon asemaan.

Sisäasiainministeri P e k k a r i n e n : Arvoisa puhemies! Sen johdosta, että valtiovarainvaliokunnan liikennejaoston puheenjohtaja käytti puheenvuoron, jota ed. Lehtosaari kommentoi, koskien eräiden siltöjen rakentamisen järkevyyttä, ja toisaalta sen johdosta, että valtiovarainvaliokunnan mietinnössä on erään eduskuntaryhmän vastalauseessa samaan asiaan kajottu, ja vielä, kun julkisuudessa näihin asioihin on kajottu myöskin erinomaisen virheellisin tiedoin, halusin tässä yhteydessä muutaman sanan sanoa erityisesti koskien julkisuudessa mielestäni jopa surkukupaisalla tavalla huomiota saanutta Kärkistensalmen sillan rakentamista. Nimittäin väärin tietojen jakelijoihin kuuluu myöskin Veronmaksajain Keskusliiton toimitusjohtaja Heikki J. Perälä. Haluan sanoa tässä nimen selvästi ääneen, koska hän omissa julkaisuissaan on myös tästä asiasta väärää tietoa kertonut.

On väitetty, että mainitun siltahankkeen hyötysuhde on tavattoman huono, lähes olematon. Luen tielaitoksen julkaisua, joka kertoo meneillään olevien kehittämishankkeiden hyötysuhteista. Tämä tielaitoksen paperi osoittaa, että jopa valtateistä Valtatie 12:n välillä Nastola — Uusikylä, moottoritien siis, hyötysuhde on huonompi kuin mainitun Kärkistensalmen sillan. Valtatie 21:n välillä Tornio — Ruotsin raja, Nelostien siis, hyötysuhde on myös huonompi kuin mainitun kohteen. Kauhajoen keskustassa meneillään oleva isompi hanke niin ikään on huonompi. Suurin piirtein samaa hyötysuhdetasoa on Hämeenlinna — Iittala-moottoritie, samoin kuin moottoritie välillä Oulu — Äänekoski.

Arvoisa puhemies! Nämä tiedot halusin tässä yhteydessä lukea tielaitoksen julkaisusta ihan eduskunnan pöytäkirjaankin sen takia, että niin paljon niin väärää poleemista tietoa tästä nimenomaisesta hankkeesta on julkisuudessa kerrottu.

Ed. L a i n e : Rouva puhemies! Lähes siitä alkaen, kun olen ollut eduskunnan jäsen, on Turun ja Helsingin rautatieyhteyksistä tässä salissa keskusteltu. Olen erittäin monessa yhteydessä käyttänyt puheenvuoron puoltaen Helsinki — Turku-radän peruskorjausta. Nyt hallituksen esityksen mukaan tuo Rantaradan valmistuminen tulisi tapahtumaan vuonna 1999 eli vielä maaliskuussa valittavat kansanedustajat joutu-

vat omalta osaltaan valvomaan sitä, että Rantaradan peruskorjaustyön määrärahojen tarve tulee turvatuksi.

Haluan tästä asiasta nyt puhua vielä senkin vuoksi, että juuri tänään on eräänlainen rantaradan juhlahetki, koska rata on voitu ottaa osittain korjattuna käyttöön ja juuri tänään kello 15 on lähtenyt juhlaajuna, johon myös kansanedustajien oli tarkoitus nousta. Nyt kuitenkin talousarviokäsittely — äsken tapahtuneet äänestykset ja mitä vielä edessä on — on aiheuttanut sen, että huomattava osa ainakin Turun eteläisen vaalipiirin kansanedustajista ja yleensä kutsutuista on joutunut jäämään tuosta tilaisuudesta pois. Toivon tässäkin yhteydessä, että Rantaradan jatko kuitenkin tullaan varmistamaan. Se on koko Suomen, mutta erityisesti Etelä-Suomen, ei siis vain Turun ja Helsingin seudun, kannalta tärkeä.

Eduskunta korosti viime keväänä erään lisätalousarvion käsittelyn yhteydessä Turku — Pietari-yhteyksien tärkeyttä. Nyt, kuten täällä ed. Ala-Nissilän vastauspuheenvuorossa äsken todettiin, valtiovarainvaliokunta on muuttanut eräiltä osin hallituksen esitykseen sisältyviä mainintoja koskien juuri E18:aa eli sitä yhteyttä, joka Turusta Helsingin kautta Pietariin ja ehkä sieltä edelleen Moskovaan suuntautuisi.

Olen koettanut itselleni selvittää, mitä nuo muutokset, esimerkiksi sanan ”hanke-erittely” poisto itse asiassa tarkoittavat. Onko se tarkoitettu palvelemaan E18-tietä vai tarkoittavatko valtiovarainvaliokunnan mietinnön tämän pääluokan yleisperusteluihin tuodut monet muut hankkeet E18-hankkeen madaltamista alemmalle tasolle? Tätä kysyn senkin vuoksi, kuten ymmärsin ed. Ala-Nissilänkin tarkoittaneen, että ainakin alustavasti on esiintynyt tietoja, joiden mukaan mukaan E18 tulisi olemaan niiden hankkeiden joukossa, jotka ainakin osittain saisivat EU:n kautta ymmärtääkseni sinne maksettuja suomalaisia jäsenmaksuja takaisin tämän hankkeen rahoituksen muodossa. Oli niin taikka näin, toivon, että jos tähän asiaan voidaan valaistusta antaa, niin se kerrotaan.

Haluan tässä yhteydessä todeta, että tämän pääluokan osalla on käsiteltyä myös ehdotukseni, joka tarkoittaa Suomen ja Pietarin yhteyksien rakentamisen ja kehittämisen työohjelman laatimista. Olen siis ehdottanut 500 000 markan määrärahaa tällaisen työohjelman laatimista varten ja tässä työohjelmassa juuri keskeinen osuus olisi rautatie-, tie- ja vesiliikenneyhteyksien sekä myös viestintäyhteyksien kehittämislä.

Toisena asiana otan tässä puheenvuorossa esille toisen nimelläni tehdyn talousarvioaloitteen, joka esiintyy tuolla ehdotuksen 27 kohdalla ja jossa ehdotetaan 1,5 miljoonan markan määrärahaa Kustavin ja Lokalahden välisen Lehmäkurkun tieyhteyden rakentamiseen. Tämä asia on myös ollut erittäin pitkään esillä aloitteiden muodossa. Muistelen edesmenneen Paavo Aition, myöhemmin Pekka Vennamon, aikanaan ministeri Kanervan ja monien muiden olleen tämän hankkeen eräänlaisina taustavoimina ja ehdotuksentekijöinä. Omalta osaltani olen kai jo 15 vuotena ellen vähän useamminkin, ollut tätä hanketta täällä ehdottamassa talousarvioaloitteen muodossa. En tästä asiasta nyt puhu pidempään. Valitan sitä, että jotkut edustajat ovat käsittäneet tämän joksikin huumoriasiaksi ja antaneet sellaisen kuvan, että tämä on joku leikkimielinen asia. Kyllä tässä siis todella kysymys on sellaisten Vakka-Suomen alueen yhteyksien kehittämisestä, jotka palvelisivat tuon alueen elinkeinoelämää, mutta myös työ- ja koululiikennettä. Siis kysymys on vakavasta asiasta eikä vain leikkimielellä tehdystä ehdotuksesta.

Olen tehnyt myös aloitteen Uudenkaupungin ohikulkutien rakentamisesta, sitä koskevan määrärahan merkitsemisestä talousarvioon, sekä Loimaan alueen tarpeisiin liittyen ehdotuksen siitä, että talousarvioon otettaisiin 7 miljoonaa markkaa Valtatie 9:n eteläisen liittymän ja siihen liittyvien katujärjestelyjen toteuttamiseksi Loimaalla.

Haluan vielä todeta, että eräs viime vuonna esillä ollut ehdotukseni on käytännössä toteutunut. Nostin silloin talousarviokäsittelyssä esille aloitteen muodossa Urpo-rataa koskevan hankkeen. Vaikka eduskunta silloin hylkäsi tuon aloitteen pohjalta tekemäni perustelulausuman, niin käytännössä tämä asia on nyt kuitenkin lähtenyt siten liikkeelle, että selvitykset Urpo-radan rakentamisesta ovat käynnissä. Toivottavasti johtavat aikanaan käytännössä myönteiseen tulokseen.

Aivan viimeisenä asiana haluaisin tulevien hallitusten ja myöhemmin valittavien kansanedustajien huoleksi jättää Koillisväylää koskevan hankkeen edistämisen Suomen taholta. Nyt en puhu siitä Turun kaupungin alueen Koillisväylästä, vaan todella Barentsinmeren halki kulkevan Koillisväylän käytöstä, joka saattaisi edistää sekä Suomen että koko Euroopan taloudellisia yhteyksiä esimerkiksi Kaukoitään. Samalla Koillisväylä saattaisi antaa mahdollisuuksia

myös suomalaisen telakkateollisuuden kehittämiseen esimerkiksi jäänmurtajakaluston valmistamisen avulla. Tämä siis näistä tulevaisuuden visioista.

Ed. Ala-Nissilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ed. Laine käsitteli Etelä-Suomen ja Varsinais-Suomen kannalta keskeisimmät tie- ja ratahankkeet. Turku — Toijala-radan sähköistys on vielä hyvin ajankohtainen.

Olisin vielä jatkanut Eurooppa 18-tien asiasta ja vähän samaan tapaan kuin ed. Lainekin tiedustellut, mitä liikennejaosto on tarkoittanut sanan ”hanke-esittely” poistamisella ja lauseella, johon on näitä muita hankkeita otettu mukaan. Täällä liikennejaoston puheenjohtaja ed. Ranta nyt ei ole paikalla mutta muita jäseniä on. Eikö todellakin, kun meillä on nyt yksi tällainen kansainvälinen tiehanke Suomessa, olisi erittäin tärkeätä, että me Suomessa itse nostamme sen riittävän korkealle, jotta tämä tärkeä eurooppalainen ja pohjoismainen tieyhteys, jonka osa Turku — Pietari-väylä on, nostettaisiin riittävällä tavalla esiin, jotta me olisimme Suomessa uskottavia ja saisimme EU:lta riittävästi rahaa tähän hankkeeseen? Vaikka ne ovatkin, niin kuin ed. Laine totesi, meidän omia rahojamme, niitä nyt pitäisi todellakin saada ja lähteä eurooppalaiseen tiepolitiikkaan mukaan. Liikennejaosto mielestäni on nyt sotkenut tämän asian lauseeseen eikä ole nostanut tätä sillä tavalla esille, kuin itse oletin ja toivoin. Mielelläni kuulisin jonkun selityksen.

Ed. Rajamäki (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Valtiovarainvaliokunnan liikenne-

jaosto on varsin yksituumaisesti kantanut huolta Suomen kansainvälisen aseman parantamisesta. Jos ed. Ala-Nissilä lukee mietinnön ensimmäisen painopistekappaleen, niin siinä nimetään korostetaan seuraavaa: ”Suomen kansainvälisen aseman parantaminen ja valtakunnan rakenteen tehostaminen edellyttävät suunnitelmallista investointipolitiikkaa sekä yhteyksien nopeaa kehittämistä päämarkkina- ja lähialueillemme.” E18 on ollut hyvin vahvasti liikennejaoston mielessä myös tässä yhteydessä, kun tätä asiaa on käsitelty.

Kohta, jossa puhutaan Ten-verkosta, Euroopan laajuisesta verkostosta, on siinä mielessä ongelmallinen, että virkamiehet liikenneministeriössä ilman yhteiskunnallista, kansantaloudellista, työllisyys- ja tavoiteajattelua tarjoilivat EU-virkamiehille pelkästään Nelostietä Ten-verkoon. Liikennejaosto on ottanut tämän asian kiinni. Se haluaa huomauttaa, että Suomessa on aluerakenteen ja valtakunnan rakenteen kannalta erittäin keskeisiä teitä muitakin kuin Nelostie. Näiden asioiden korjaamiseksi myös liikenneministeriöön päin on oltu yhteydessä siitä, että tätä tullaan tarkentamaan ja Suomen kansallista etua tullaan valvomaan tärkeän infrastruktuurin osalta muiltakin osin kuin Nelostien osalta.

Ensimmäinen varapuhemies: Täysistunto keskeytetään ja sitä jatketaan valtioneuvoston kyselytunnin jälkeen kello 18.

Täysistunto keskeytetään kello 16.20.